

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 26.9.2006
KOM(2006) 549 slutlig

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN

**Uppföljningsrapport
om Bulgariens och Rumäniens beredskap
för medlemskap i EU**

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1.	Inledning.....	3
2.	Sammanfattning av resultaten i uppföljningen.....	3
2.1.	Bulgarien.....	4
2.2.	Rumänien	5
3.	Skyddsklausuler och andra åtgärder.....	7
3.1.	Verktyg som är tillämpliga på alla medlemsstater.....	7
3.2.	Verktyg som grundar sig på anslutningsfördraget	8
3.3.	Kompletterande åtgärder som anges för Bulgariens och Rumäniens anslutning.....	9
3.3.1.	Rättsväsende och bekämpning av korruption.....	9
3.3.2.	Jordbruksmedel	11
3.3.3.	Livsmedelssäkerhet	12
3.3.4.	Flygsäkerhet	12
4.	Slutsats	13
	LANDSBILAGA BULGARIEN.....	15
	LANDSBILAGA RUMÄNIEN	35

1. INLEDNING

År 2002 meddelade Europeiska rådet att det hade som mål att ta emot Bulgarien och Rumänien som medlemmar i Europeiska unionen 2007, under förutsättning att länderna gjorde tillräckliga framsteg mot att uppfylla kriterierna för medlemskap. Anslutningsförhandlingarna slutfördes i december 2004. Anslutningsfördraget¹ undertecknades i april 2005. Fördraget har till dags dato ratificerats av Bulgarien, Rumänien och 21 medlemstater. I de återstående fyra medlemsstaterna pågår ratificeringsprocessen. Enligt fördraget skall Bulgarien och Rumänien ansluta sig den 1 januari 2007 såvida inte rådet, på rekommendation från kommissionen, beslutar att senarelägga anslutningen för något av länderna till den 1 januari 2008.

I sin rapport från maj 2006² konstaterade kommissionen att båda länderna bör vara redo för medlemskap den 1 januari 2007, under förutsättning att de tar itu med en rad olösta frågor. Kommissionen meddelade att den skulle lägga fram en ny rapport om båda ländernas beredskap senast i början av oktober.

I denna rapport redogörs för kommissionens bedömning av båda ländernas framsteg sedan maj 2006. Det bekräftas att Bulgarien och Rumänien har gjort ytterligare framsteg för att komplettera sina förberedelser för medlemskap och demonstrerat sin förmåga att tillämpa EU:s principer och lagstiftning från och med den 1 januari 2007. Länderna har kommit långt i anpassningen av lagstiftningen. Kommissionen lyfter emellertid också fram ett antal områden som ger anledning till fortsatt oro, och dessutom områden där kommissionen, om länderna inte vidtar omedelbara korrigerande åtgärder, kommer att ingripa på lämpligt sätt för att säkerställa att EU fungerar väl. Båda länderna uppmanas kraftfullt att väl utnyttja månaderna fram till anslutningen för att åtgärda de problem som återstår.

2. SAMMANFATTNING AV RESULTATEN I UPPFÖLJNINGEN

I denna avdelning ges en sammanfattning av de framsteg som gjorts av respektive länder sedan maj 2006. Rapporten är huvudsakligen inriktad på de områden som i slutsatserna i rapporten från maj 2006 utpekades som i behov av omedelbara åtgärder eller ytterligare ansträngningar. För Bulgarien handlar det om rättsväsendet, kampen mot korruption, polissamarbete, kampen mot organiserad brottslighet, det integrerade administrations- och kontrollsystemet för jordbruk, transmissibla spongiforma encefalopatii (TSE) och finansiell kontroll. För Rumänien handlar det om ytterligare ansträngningar inom rättsväsendet, kampen mot korruption, det integrerade administrations- och kontrollsystemet för jordbruk, utbetalningsställen, TSE och sammanlänkning av IT-system inom skatteförvaltningen.

Dessutom redogörs i rapporten kort för de framsteg som gjorts i fråga om de politiska och ekonomiska kriterierna och kriterierna avseende gemenskapens regelverk.

---

¹ Anslutningsfördraget består av fördraget mellan alla de nuvarande medlemsstaterna samt Bulgarien och Rumänien, protokollet om villkoren och bestämmelserna för båda ländernas anslutning och akten om villkoren för anslutning och om anpassning av de fördrag som ligger till grund för Europeiska unionen.

² Kommissionens meddelande KOM(2006) 214 av den 16 maj 2006.

2.1. Bulgarien

Vissa framsteg har gjorts när det gäller reformen av **rättsväsendet**. Det har införts regler som fastställer objektiva förfaranden för utnämning och utvärdering av domare. Förundersökningarna har förbättrats genom att ett påskyndat förfarande har tagits i bruk. Det behövs ytterligare reformer av det högsta rättsliga rådet, särskilt när det gäller dess ansvarighet och förmåga att leda rättsväsendet på ett effektivt sätt, för att säkerställa öppenheten och effektiviteten i rättsliga förfaranden. Det finns kvarstående problem i genomförandet av straffrättsliga förfaranden. Den nya civilprocesslagen och lagen om rättsväsendet har ännu inte antagits. Ändringar av konstitutionen måste antas.

Den rättsliga ramen för **kampen mot korruption** har förbättrats genom antagandet av ändringar av lagen om politiska partier och lagen om offentliggörande av tillgångar tillhörande höga offentliganställda tjänstemän. Alla ministrar har offentliggjort sina deklarerationer av tillgångar på Internet. Det har dock förekommit få fall av konkreta utredningar eller åtal rörande korruption på hög nivå. Korruptionen är fortfarande ett problem. Den offentliga förvaltningen, bland annat skatteuppbördskontoren vid gränsövergångar och de lokala myndigheterna, är särskilt sårbar.

På området **penningtvätt** överensstämmer Bulgariens lagstiftning nu på det hela taget med gemenskapens regelverk. Lagstiftningen har dock tillämpats i ringa utsträckning hittills och inga åtal avseende penningtvätt som lett till resultat har inrapporterats.

När det gäller **organiserad brottslighet** är antalet mål där åtal lett till resultat fortfarande lågt. Det saknas fortfarande tillförlitlig brottsstatistik. Den brottsbekämpande verksamheten har ökat och framgångsrika insatser har gjorts mot brottsliga nätverk, i vissa fall i samarbete med EU-medlemsstater. Samarbetet mellan de organ som medverkar i bekämpningen av organiserad brottslighet är dock fortfarande otillräckligt. Det förekommer inget systematiskt beslagtagande av brottslingars tillgångar.

Goda framsteg har gjorts på senare tid när det gäller upprättandet av det integrerade administrations- och kontrollsystemet. Det har dock gjorts upp en stram tidtabell för slutförandet av systemet för identifiering av jordbruksskiften/det geografiska informationssystemet (LPIS/GIS), och det finns därför en risk att den nödvändiga kvaliteten i verksamheten inte kommer att uppnås. Dessutom förekommer förseningar när det gäller att sammanlänka registret över jordbrukare med LPIS/GIS. Det föreligger en verklig risk för att det integrerade administrations- och kontrollsystemet inte kommer att fungera korrekt i Bulgarien vid tidpunkten för anslutningen. Det behövs kontinuerliga och, på vissa områden, ökade ansträngningar för att systemet skall bli operativt.

Bulgarien har gjort påtagliga framsteg när det gäller att samla in och behandla döda djur och animaliska biprodukter med tanke på transmissibla spongiforma encefalopatier (**TSE**). Nödvändiga åtgärder har antagits. Bulgarien behöver dock se till att de genomförs i praktiken.

På området **finansiell kontroll** har det gjorts framsteg när det gäller ackrediteringen av systemet för utvidgat decentraliserat genomförande (EDIS) för vissa av de strukturer som berörs, även om det behövs intensifierade kapacitetsbyggande insatser särskilt för att strukturfonderna skall kunna genomföras. Ackrediteringen har dock ännu inte skett.

I slutsatserna i majrapporten framhölls de ovan nämnda områdena uttryckligen som områden där ytterligare framsteg behöver göras. I det följande redovisas uppföljningen av övriga frågor som var olösta i maj 2006.

När det gäller andra områden av gemenskapens regelverk har det gjorts betydande framsteg i fråga om flera delar av kapitlen jordbruk, fiske, konsument- och hälsoskydd, socialpolitik och sysselsättning. Detta innebär att Bulgarien har kommit en god bit på väg i sina förberedelser när det gäller de flesta områden av gemenskapens regelverk.

Ytterligare framsteg behövs dock göras på flera andra områden, såsom social integrering, social dialog, bekämpande av diskriminering, folkhälsa, motorfordonsförsäkringar, kärnenergi och kärnsäkerhet, miljö, finansiell förvaltning och kontroll av strukturfonderna i framtiden och djursjukdomar.

Bulgarien har gjort ytterligare framsteg när det gäller att upprätthålla makroekonomisk stabilitet och genomföra ekonomiska reformer. Om Bulgarien fortsätter på den inslagna reformvägen borde landet kunna hantera konkurrens och marknadskrafter inom unionen.

Allmänt taget har det gjorts vissa framsteg på följande områden: människohandel, skydd av barn och skydd och integrering av minoriteter. Framstegen har varit begränsade när det gäller förhållandena i häkten, behandlingen av personer med funktionshinder, den psykiska hälso- och sjukvården och radio- och TV-sändningar. På dessa områden behövs ytterligare insatser. Bulgarien måste dessutom säkerställa varaktigheten i reformen av den offentliga administrationen.

2.2. Rumänien

Ytterligare framsteg har gjorts när det gäller reformen av **rättsväsendet**. Det högsta råtsrådet har börjat ta itu med utmaningar av grundläggande karaktär, bland annat att få till stånd en enhetlig tolkning och tillämpning av lagstiftningen, bemanningsnivåer och arbetsbelastning. Arbetsförhållandena har förbättrats i och med att modern IT-utrustning har installerats i alla domstolar och åklagarkontor. Man har dock ännu inte kunnat säkerställa en helt enhetlig tolkning och tillämpning av lagen i alla domstolar. Vissa ledamöter av det högsta råtsrådet löper risk att hamna i en intressekonflikt när det gäller inspektionsfrågor och enskilda etiska frågor där rådets anseende påverkas. Inga åtgärder har ännu vidtagits när det gäller att ta itu med de brister i fråga om förvaltningen av åklagarmyndigheten som konstaterats i institutionens senaste årsrapport.

Framstegen har fortsatt när det gäller **kampen mot korruption**. Straffrättsligt ansvar för juridiska personer har införts och ny lagstiftning har antagits med striktare bestämmelser om finansieringen av politiska partier. De oberoende undersökningar rörande anklagelser om korruption på hög nivå som genomförs av det nationella korruptionsbekämpningsdirektoratet har blivit fler och förbättrats kvalitetsmässigt. Det behövs dock en tydlig politisk vilja när det gäller att visa att de framsteg som nyligen gjorts på området korruptionsbekämpning är av varaktig och oåterkallelig karaktär. I parlamentet har det förekommit försök att påtagligt minska dessa effektiviteten av dessa insatser. Korruptionen är fortfarande ett problem, särskilt inom de lokala myndigheterna.

Framsteg har gjorts på senare tid i fråga om införandet av **utbetalningsställen och det integrerade administrations- och kontrollsystemet**.

I fråga om utbetalningsställena återstår ett antal frågor som måste åtgärdas avseende införandet av ett adekvat IT-system i god tid, tillräcklig personal, utrustning och kontorslokaler liksom bristfälligheten i flertalet av förvaltnings- och kontrollförfarandena.

Dessutom behöver ett antal frågor rörande det integrerade administrations- och kontrollsystemet fortfarande åtgärdas när det gäller att i tid införa ett adekvat IT-system, den snäva tidsplanen för slutförandet av systemet för identifiering av jordbruksskiften/det geografiska informationssystemet (LPIS/GIS) och systemets kvalitet. Vidare behöver man rekrytera och utbilda ytterligare personal för kontrollerna på plats, utrustning måste inköpas och handböcker färdigställas.

Det finns fortfarande en verklig risk för att utbetalningsställena och det integrerade administrations- och kontrollsystemet inte kommer att fungera korrekt i Rumänien vid tidpunkten för anslutningen. Det behövs fortfarande ökade ansträngningar under hela den tid som står till förfogande innan systemet införs för att se till att det integrerade administrations- och kontrollsystemet blir funktionsdugligt.

Rumänien har gjort goda framsteg när det gäller att samla in och behandla döda djur och animaliska biprodukter (**TSE**). Man håller dock fortfarande på att utarbeta ett detaljerat program för införandet av ett system som uppfyller EU:s krav. Påtagliga framsteg har gjorts när det gäller sammankopplingen av IT-systemen inom **skatteområdet**. Rumänien har med framgång klarat testen av de viktigaste datasystemens prestanda och är nu på god väg att uppfylla sina skyldigheter på detta område.

I slutsatserna i majrapporten framhölls de ovan nämnda områdena uttryckligen som områden där ytterligare framsteg behövde göras. I det följande redovisas uppföljningen av övriga frågor som var olösta i maj 2006.

När det gäller övriga områden av gemenskapens regelverk har betydande framsteg gjorts i flera fall, bland annat regionalpolitiken – även om det behövs intensifierade kapacitetsbyggande insatser särskilt för att strukturfonderna skall kunna genomföras, miljö, rättsliga och inrikes frågor och immateriella rättigheter. Detta innebär att Rumänien har kommit en god bit på väg i sina förberedelser när det gäller de flesta områden av gemenskapens regelverk.

Ytterligare framsteg behövs dock på flera områden, såsom socialpolitik och sysselsättning inbegripet folkhälsa, genetiskt modifierade organismer, motorfordonsförsäkringar, kapitalkrav för kreditinstitut och värdepappersföretag, penningtvätt, kampen mot bedrägerier och korruption, finansiell förvaltning och kontroll av strukturfonderna i framtiden och djursjukdomar.

Rumänien har gjort ytterligare framsteg när det gäller att upprätthålla makroekonomisk stabilitet och genomföra ekonomiska reformer. Om Rumänien fortsätter på den inslagna reformvägen borde landet kunna hantera konkurrens och marknadskrafter inom unionen.

Allmänt taget har det gjorts vissa framsteg på följande områden: människohandel, förhållandena i häkten, återlämnande av egendom och skydd av barn. Endast begränsade framsteg har gjorts i fråga om behandlingen av personer med funktionshinder, den psykiska hälso- och sjukvården och skydd och integrering av minoriteter. På dessa områden behövs ytterligare insatser. Rumänien måste dessutom säkerställa varaktigheten i reformen av den offentliga administrationen och till fullo ansluta sig till EU:s

ståndpunkter i utrikespolitiska frågor, bland annat när det gäller Internationella brottmålsdomstolen.

3. SKYDDSKLAUSULER OCH ANDRA ÅTGÄRDER

Efter anslutningen kommer kommissionen, på samma sätt som för alla andra medlemsstater, att övervaka genomförandet av gemenskapens regelverk. Liksom fallet är när det gäller alla andra medlemsstater kommer kommissionen vid behov att tillgripa alla verktyg som står till förfogande enligt **EU-lagstiftningen (regelverket)**. Dessutom finns det särskilda verktyg som uteslutande gäller Bulgarien och Rumänien. Dessa fastställs i **anslutningsfördraget**.

Avsnitt 3.1. innehåller en översikt över de verktyg som står till förfogande enligt gemenskapens regelverk. I avsnitt 3.2 redogörs för de verktyg som grundar sig på anslutningsfördraget. I avsnitt 3.3 anges vilka särskilda kompletterande åtgärder som planeras för Bulgariens och Rumäniens anslutning.

3.1. Verktyg som är tillämpliga på alla medlemsstater

Dessa verktyg består av nödvändiga preventiva eller avhjälpande åtgärder som kommissionen måste vidta för att ta itu med alla brister som kan komma att hindra att EU:s politik fungerar väl. Dessa inbegriper skyddsåtgärder, finansiella korrigeringar av EU-medel, konkurrenspolitiska åtgärder och överträdelseförfaranden³. De grundar sig på **gemenskapens regelverk**.

När det gäller vissa aspekter av människorättsområdet kommer Europeiskt centrum för övervakning av rasism och främlingsfientlighet att efter anslutningen fortsätta sin övervakning av båda länderna med avseende på kampen mot rasism och diskriminering som bygger på rasism och stödet till en positiv integrering av minoritetsgrupper. Europeiskt centrum för övervakning av rasism och främlingsfientlighet har ett verksamhetsfält som spänner över alla medlemsstater och det har redan utvidgats till att omfatta Bulgarien och Rumänien.

Skyddsåtgärder som grundar sig på gemenskapens regelverk kan, liksom mot alla medlemsstater, efter anslutningen åberopas på många olika politikområden (transport, livsmedelssäkerhet, flygsäkerhet osv.) Sådana åtgärder tillämpas så länge som de bakomliggande problemen existerar. Beslutsförfarandena beror på den tillämpliga EU-lagstiftningen och kan därför variera från ett politikområde till ett annat. Gemenskapens regelverk innehåller t.ex. flera åtgärder som syftar till att säkerställa livsmedelssäkerheten inom EU. För varje djur- eller växtsjukdom anges i olika direktiv de åtgärder som skall vidtas om en sjukdom uppträder i en av de nuvarande eller nya medlemsstaterna. Sådana åtgärder går ofta ut på förbud mot export på den inre marknaden av vissa djur eller produkter från en medlemsstat tills man fått sjukdomen under kontroll eller utrotat den. Kommissionen kan besluta om åtgärder för att garantera livsmedelssäkerheten efter att ha erhållit ett positivt yttrande från EU:s ständiga

---

³ När gemenskapens regelverk inte tillämpas på ett tillbörligt sätt i en medlemsstat kan dessutom privata och offentliga aktörer väcka talan i nationella domstolar med krav på att EG-lagstiftningen följs, och slutligen i EG-domstolen, och detta kan leda till en dom för den berörda regeringen.

kommitté för livsmedelskedjan och djurhälsa, som antagit yttrandet med kvalificerad majoritet.

Kommissionen får vidta skyddsåtgärder för att skydda EU-medel, inbegripet finansiella korrigeringar. Eventuella brister när det gäller tillbörlig användning av EU-medel kan leda till att utbetalningen av medel fördröjs eller att kommissionen kräver finansiella korrigeringar (dvs. en minskning av kommande utbetalningar) eller återbetalning av medel.

För **jordbruksstöd** anges olika typer av kontroller i gemenskapens regelverk. För det första måste medlemsstaterna ha ackrediterade och effektiva utbetalningsställen så att en sund förvaltning och kontroll av jordbruksutgifterna kan garanteras. För det andra måste medlemsstaterna också upprätthålla fungerande kontrollsystem, särskilt ett fungerande integrerat administrations- och kontrollsystem för direktstöd till jordbrukare och en del av utgifterna för landsbygdsutveckling. Detta är nödvändigt bland annat för att undvika bedrägeri och felaktiga utbetalningar. För det tredje kan kommissionen, om medlemsstaterna inte sköter dessa kontrollsystem på ett korrekt sätt, i efterhand, på grundval av gemenskapens regelverk, besluta om finansiella korrigeringar i samband med förfarandena för avslutning av räkenskaperna. I detta fall vägrar kommissionen att finansiera en del av jordbruksutgifterna. Om kommissionen drar slutsatsen att gemenskapens regler inte följs eller att EU-medel missbrukas kan den dessutom från fall till fall tillfälligt upphäva eller minska förskottsbetalningarna.

För **strukturstöd** anges i gemenskapens regelverk fyra typer av kontroller som kan leda till finansiella korrigeringar. För det första måste varje medlemsstat lägga fram operativa program där det anges hur medlen kommer att användas inom varje sektor. Dessa program måste godkännas av kommissionen innan några medel kan betalas ut. Inga förskottsbetalningar kan ske förrän kommissionen formellt antagit programmen. För det andra måste varje medlemsstat påvisa att den har inrättat vederbörliga förvaltnings-, certifierings- och revisionsmyndigheter. Om kommissionen anser att dessa myndigheter inte fungerar på ett effektivt sätt kommer inga mellanliggande betalningar att göras. För det tredje kan motsvarande utbetalning av medel för programmet eller programmen avbrytas, tillfälligt upphävas eller ställas in, om kommissionen på grundval av sina undersökningar misstänker eller konstaterar att det förekommer oegentligheter eller bedrägeri, t.ex. korruption. Utöver dessa skyddsåtgärder för EU-medel kan man dessutom göra finansiella korrigeringar om enskilda eller systematiska oegentligheter konstateras i samband med de regelbundna efterhandskontrollerna.

3.2. Verktyg som grundar sig på anslutningsfördraget

Det finns tre slag av skyddsåtgärder inom ramen för anslutningsfördraget. De bygger på den ekonomiska skyddsklausulen, skyddsklausulen för den inre marknaden respektive skyddsklausulen för rättsliga och inrikes frågor⁴. Skyddsåtgärderna kan vidtas upp till tre år efter anslutningen. De två senare kan återopas före anslutningen. När åtgärderna har införts kommer de att tillämpas tills kommissionen beslutar att upphäva dem efter det att de bakomliggande problemen avhjälpes.

Det finns dessutom två slag av övergångsbestämmelser som även beskrivs nedan.

---

⁴ Artiklarna 36, 37 respektive 38 i anslutningsakten.

Den ekonomiska skyddsklausulen kan återopas för att råda bot på allvarliga ekonomiska svårigheter i de nuvarande eller nya medlemsstaterna efter anslutningen.

Skyddsklausulen för den **inre marknaden** kan återopas när en ny medlemsstat orsakar eller riskerar att orsaka en allvarlig störning i den inre marknadens funktion. Kommissionen kan vidta lämpliga åtgärder, t.ex. genom att inte låta den berörda staten omfattas av fördelarna med viss lagstiftning rörande den inre marknaden. Denna skyddsklausul omfattar den inre marknaden i vid bemärkelse, dvs. inte enbart de fyra friheterna, utan också politiken inom olika sektorer (t.ex. konkurrens, jordbruk, transport, telekommunikation, energi, konsument- och hälsoskydd och miljö), i den mån den har gränsöverskridande verkningar.

Enligt skyddsklausulen för **rättsliga och inrikes frågor** kan de nuvarande medlemsstaternas skyldigheter inom rättsligt samarbete med det berörda landet ensidigt upphävas. Det gäller rättsliga instrument som omfattas av principen om ömsesidigt erkännande, och på såväl det civil- som straffrättsliga området. Den kan återopas om det finns allvarliga brister eller risk för sådana på dessa två områden.

I anslutningsfördraget fastställs även **övergångsbestämmelser**. Det första slaget av övergångsbestämmelser har överenskommit under anslutningsförhandlingarna för flera områden i syfte att undvika eventuella störningar för vissa regioner eller sektorer i antingen de nya eller gamla medlemsstaterna. T.ex. kan den fria rörligheten för arbetstagare från de nya medlemsstaterna av medlemsstaterna begränsas för en period om högst sju år efter anslutningen. Tillträdet till de nationella vägtransportmarknaderna (cabotage) har tillfälligt begränsats.

I anslutningsfördraget anges dessutom ett annat slag av övergångsbestämmelser rörande veterinära och fytosanitära regler samt regler om livsmedelssäkerhet som kommissionen kan anta under en period av tre år efter anslutningen⁵. Syftet med dessa åtgärder är att förhindra att t.ex. livsmedelsföretag som inte uppfyller EU:s regler säljer sina produkter på den inre marknaden under en övergångsperiod på högst tre år. Under denna period får sådana företag endast producera varor som är försedda med särskild märkning och endast för den nationella marknaden. Efter övergångsperioden måste de uppfylla EU:s regler eller lägga ned sin verksamhet.

3.3. Kompletterande åtgärder som anges för Bulgariens och Rumäniens anslutning

På grundval av resultaten i denna rapport kommer kommissionen att vid behov vidta avhjälpan åtgärder i syfte att se till att EU:s politik fungerar väl. Detta gäller fall på områdena livsmedelssäkerhet, flygsäkerhet, EU:s jordbruksmedel, rättsväsende och bekämpning av korruption, enligt beskrivningen nedan. Om andra brister konstateras före eller efter anslutningen kommer lämpliga åtgärder likaså att vidtas i syfte att se till att EU:s politik fungerar väl.

3.3.1. Rättsväsende och bekämpning av korruption

Enligt rapporten behöver ytterligare framsteg göras när det gäller reformer av rättsväsendet och kampen mot organiserad brottslighet och korruption. Kommissionen

---

⁵ Artikel 42 och bilagorna 6 och 7 till anslutningsakten.

kommer att inrätta en mekanism för samarbete och kontroll av framstegen på dessa områden efter anslutningen. Den grundar sig på artiklarna 37 och 38 i anslutningsakten.

Både Bulgarien och Rumänien skall regelbundet rapportera om framstegen när det gäller att nå vissa riktmärken. Den första rapporten skall lämnas senast den 31 mars 2007. Kommissionen kommer att tillhandahålla intern och extern experthjälp för att samarbeta och ge vägledning i reformprocessen och kontrollera framstegen. Kommissionen kommer sedan senast i juni att rapportera till Europaparlamentet och rådet om de framsteg som gjorts med avseende på riktmärkena. Kommissionen kommer i sin rapport att utvärdera om riktmärkena har nåtts och om de behöver justeras, och den kan vid behov begära fler framstegsrapporter. Mekanismen kommer att tillämpas till dess att riktmärkena har nåtts.

Om något av länderna inte lyckas nå riktmärkena kommer kommissionen att tillämpa skyddsåtgärderna i anslutningsfördraget. Dessa innebär ett upphävande av de nuvarande medlemsstaternas skyldighet att erkänna domar eller verkställa beslut som utfärdats av någotdera landets domstolar eller åklagare och som omfattas av principen om ömsesidigt erkännande.

På grundval av resultaten i denna rapport handlar det om följande riktmärken:

Bulgarien

- Anta ändringar av konstitutionen för att undanröja oklarheter i fråga om rättsväsendets oberoende och ansvarighet.
- Sörja för ett öppnare och effektivare rättsligt förfarande genom att anta och genomföra en ny lag för rättsväsendet och en ny civilprocesslag. Rapportera om verkningarna av dessa nya lagar samt straffprocesslagen och lagen om administrativa förfaranden, särskilt när det gäller förundersökningsskedet.
- Fortsätta reformen av rättsväsendet i syfte att öka professionalismen, ansvarigheten och effektiviteten. Utvärdera verkningarna av denna reform och årligen offentliggöra resultaten.
- Genomföra och rapportera om professionella, oberoende undersökningar av fall av påstådd korruption på hög nivå. Rapportera om interna inspektioner av offentliga institutioner och om offentliggörande av tillgångar tillhörande höga offentliganställda tjänstemän.
- Vidta ytterligare åtgärder för att förebygga och bekämpa korruption, i synnerhet vid gränserna och inom de lokala myndigheterna.
- Genomföra en strategi för att bekämpa organiserad brottslighet, med inriktning på allvarliga brott, penningtvätt och systematiskt beslagtagande av brottslingars tillgångar. Rapportera om nya och pågående undersökningar, åtal och fällande domar på dessa områden.

Rumänien

- Sörja för ett öppnare och effektivare rättsligt förfarande bland annat genom att öka kapaciteten och ansvarigheten hos det högsta rådet. Rapportera och övervaka verkningarna av de nya civil- och straffprocesslagarna.

- Inrätta, i enlighet med planerna, en byrå för integritet med ansvar för att kontrollera tillgångar, oförenligheter och eventuella intressekonflikter och för att utfärda de obligatoriska beslut på grundval av vilka avskräckande sanktioner kan vidtas.
- Bygga vidare på de framsteg som redan gjorts och fortsätta att genomföra professionella, oberoende undersökningar rörande fall av påstådd korruption på hög nivå.
- Vidta ytterligare åtgärder för att förebygga och bekämpa korruption, i synnerhet inom den lokala förvaltningen.

Kommissionen kommer, efter att ha samrått med medlemsstaterna, att anta ett beslut om genomförande av och närmare bestämmelser för mekanismen. Detta kommer att träda i kraft den 1 januari 2007. Förteckningen över riktmärken kommer att ändras om ett av länderna uppfyller ett eller flera av riktmärkena före anslutningen.

3.3.2. *Jordbruksmedel*

Det föreligger en verklig risk för att det integrerade administrations- och kontrollsystemet inte kommer att fungera korrekt i Bulgarien och Rumänien vid tidpunkten för anslutningen. I båda länderna är tidsplanen mycket snäv när det gäller att färdigställa ett välfungerande system, eftersom förberedelserna inleddes i ett sent skede. Det finns därför en risk att den nödvändiga kvaliteten på verksamheten inte kommer att uppnås.

De jordbruksmedel som omfattas av det integrerade administrations- och kontrollsystemet utgör den klart största delen (ca 80 %) av Bulgariens och Rumäniens jordbruksutgifter och det är därför av största vikt att det integrerade administrations- och kontrollsystemet fungerar korrekt.

För att komma tillrätta med dessa risker behövs en mekanism som ger möjlighet att på ett senare stadium fatta ett beslut om åtgärder rörande ett korrekt utnyttjande av de jordbruksmedel som omfattas av det integrerade administrations- och kontrollsystemet. Sådana åtgärder behövs för att undvika felaktiga utbetalningar under de första åren efter anslutningen och för att avhjälpa den överhängande risken för en allvarlig störning i den inre marknadens funktion när det gäller jordbruksprodukter. Risken hänger samman med jordbruksutgifternas särskilda karaktär, nämligen den strikta tidsramen för utbetalningarna. De medel som omfattas av det integrerade administrations- och kontrollsystemet kännetecknas dessutom av det stora antalet transaktioner som utförs på ett tidigt stadium efter anslutningen. De aktuella utbetalningarna måste administreras, kontrolleras och genomföras snart efter anslutningen. Vidare kan effektiva kontroller genomföras endast under en begränsad period av det år som berörs.

Mekanismen grundar sig på anslutningsfördraget och upprättas genom en förordning som antas samtidigt som detta meddelande. I praktiken ger den de två länderna tid att slutföra det arbete som är nödvändigt för att åstadkomma ett väl fungerande integrerat administrations- och kontrollsystem. Åtgärderna kommer inte att införas om länderna lyckas med detta inom den givna tidsramen. För att arbetet skall kunna slutföras i tid behövs fortsatta ökade insatser.

3.3.3. Livsmedelssäkerhet

För närvarande råder förbud mot export av levande svin, griskött och vissa grisköttsprodukter från Bulgarien och Rumänien till EU på grund av förekomsten av klassisk svinpest i båda länderna. Situationen när det gäller klassisk svinpest kräver att kommissionen antar vissa beslut före anslutningen.

Bulgarien har lämnat in en plan för formellt godkännande när det gäller slutförandet av utrotningen av klassisk svinpest hos viltlevande svin. Om denna plan godkänns innebär det att Bulgarien kommer att omfattas av den gemenskapsordning som redan upprättats för de medlemsstater som är drabbade av klassisk svinpest. Rumänien har lämnat in en plan för formellt godkännande när det gäller utrotning av klassisk svinpest hos viltlevande svin och tamsvin. Den nu rådande situationen i båda länderna kräver dock fortfarande ett förbud mot försäljning av levande svin, griskött och vissa grisköttsprodukter till EU efter anslutningen. Motsvarande åtgärder kommer att träda i kraft efter anslutningen.

Inget av länderna uppfyller till fullo kraven i gemenskapens regelverk om TSE. Om inte Bulgarien och Rumänien före anslutningen lyckas upprätta landsomfattande adekvata system för insamling och behandling av döda djur och animaliska biprodukter och att slutföra moderniseringen av konverteringsanläggningarna kommer restriktioner för användningen av vissa animala biprodukter (t.ex. som djurfoder) att införas. Dessa åtgärder kommer att grundas på anslutningsakten eller gemenskapens regelverk. De kommer att träda i kraft vid anslutningen.

Förteckningen över de bulgariska och rumänska livsmedelsföretag som under en treårsperiod inte får sälja sina produkter i de andra medlemsstaterna, eftersom företagen ännu inte uppfyller kraven i EU:s regler, kommer att uppdateras vid anslutningen. De uppdaterade förteckningarna kommer vid behov att omfatta även andra företag som inte uppfyller kraven. Detta förfarande grundar sig på de övergångsbestämmelser som anges i anslutningsakten.

Det kan dessutom bli nödvändigt att för mjölksektorn anta särskilda övergångsbestämmelser som grundar sig på artikel 42 i anslutningsakten, eftersom behandlingskapaciteten hos de företag som uppfyller reglerna inte motsvarar tillgången på obehandlad mjölk som uppfyller EU:s krav. Dessa åtgärder kommer att förhindra försäljningen av vissa produkter som framställts av obehandlad mjölk som inte uppfyller kraven.

3.3.4. Flygsäkerhet

Med tanke på de allvarliga brister i fråga om flygsäkerheten som konstaterats av Europeiska byrån för luftfartssäkerhet (EASA) och de gemensamma luftfartsmyndigheterna (JAA) har de gemensamma luftfartsmyndigheterna vägrat ömsesidigt erkännande för Bulgarien inom ramen för JAA-systemet på relevanta säkerhetsområden, nämligen luftvärdighet, underhåll, drift och certifiering av flygbesättningar. För att uppfylla bestämmelserna i EU:s lagstiftning måste Bulgarien lägga fram en avhjälpande handlingsplan för att rätta till alla brister och genomföra den enligt en snäv tidsplan, i nära samarbete med och under vägledning av EASA. Därefter kommer EASA att utföra en inspektion så snart som möjligt före anslutningen för att kontrollera genomförandet av planen.

Om Bulgarien inte vidtar korrigerande åtgärder finns det en risk att kommissionen på eget initiativ eller på begäran av en medlemsstat begränsar landets tillträde till den inre marknaden för luftfart. Vidare kan i Bulgarien registrerade luftfartyg som inte uppfyller EU:s säkerhetsregler för civil luftfart komma att bli föremål för lämpliga skyddsåtgärder som grundar sig på gemenskapens regelverk. Dessutom kan bulgariska lufttrafikföretag som inte uppfyller reglerna läggas till EU:s förteckning över förbjudna lufttrafikföretag som inte får flyga in i, över eller ut ur EU:s luftrum. Alla dessa åtgärder grundar sig på gemenskapens regelverk.

4. SLUTSATS

Bulgarien och Rumänien ansökte om medlemskap i Europeiska unionen 1995 och anslutningsförhandlingar med båda länderna inleddes i februari 2000. År 2002 meddelade Europeiska rådet att det hade som mål att ta emot Bulgarien och Rumänien som medlemmar i Europeiska unionen 2007, under förutsättning att de gjorde tillräckliga framsteg mot att uppfylla kriterierna för medlemskap. Anslutningsförhandlingarna avslutades i december 2004 och anslutningsfördraget undertecknades i april 2005.

Bulgarien och Rumänien har gjort avsevärda ansträngningar för att slutföra sina förberedelser för EU-medlemskap sedan kommissionen i maj lade fram sin senaste rapport. Bulgarien och Rumänien är tillräckligt väl förberedda för att kunna uppfylla de politiska och ekonomiska kriterierna samt kriterierna avseende gemenskapens regelverk senast den 1 januari 2007.

Många av de utmaningar som anges i majrapporterna har nu åtgärdats. Flera frågor som rör specifika sektorer har fått en lösning. Vissa framsteg har gjorts när det gäller reformer av rättsväsendet och kampen mot korruption, penningtvätt och organiserad brottslighet, men det behövs ytterligare påtagliga resultat.

I denna rapport anges de områden där det behövs ytterligare insatser. Rapporten uppmärksammar de bestämmelser i gemenskapens regelverk och anslutningsakten som utformats för att säkerställa att EU:s politik och institutioner fungerar väl efter anslutningen. Mot bakgrund av resultaten i denna rapport kommer kommissionen, efter samråd med medlemsstaterna, att inrätta en mekanism för samarbete och kontroll av framstegen när det gäller reformen av rättsväsendet, kampen mot korruption, penningtvätt och organiserad brottslighet. För detta ändamål har det satts upp riktmärken på grundval av de särskilda omständigheterna i respektive land.

Kommissionen har antagit nödvändiga rättsliga föreskrifter för att säkerställa att EU-jordbruksmedlen förvaltas på ett korrekt sätt. I rapporten framhålls att de befintliga reglerna innehåller nödvändiga garantier för en korrekt förvaltning av EU:s strukturfonder och andra program.

På området livsmedelssäkerhet har vissa särskilda åtgärder införts. För närvarande får vissa djur och animaliska produkter inte exporteras från Bulgarien och Rumänien till EU på grund av förekomsten av djursjukdomar. Dessa begränsningar kommer, om så är nödvändigt, att upprätthållas efter anslutningen.

På området flygsäkerhet kommer det att behövas särskilda åtgärder för bulgariska luftfartyg och lufttrafikföretag.

Allmänt taget har Bulgarien och Rumänien gjort betydande ansträngningar för att anpassa sin lagstiftning och förvaltning till EU:s lagstiftning och regler. I länderna råder därmed i stort sett överensstämmelse med rådande normer och praxis inom EU. EU kommer att tillhandahålla fortsatt stöd för att de återstående problemen skall kunna avhjälpas. Gemenskapens regelverk och anslutningsfördraget innehåller tillräckliga garantier för att EU:s politik och institutioner skall fungera väl. Till följd av de framsteg som gjorts kommer Bulgarien och Rumänien den 1 januari 2007 att kunna påta sig de rättigheter och skyldigheter som följer av ett EU-medlemskap. Kommissionen ser fram emot att vid detta datum ta emot Bulgarien och Rumänien som fullständiga medlemmar av Europeiska unionen.

LANDSBILAGA BULGARIEN

1. FRÅGOR SOM LYFTES FRAM I SLUTSATSERNA I RAPPORTEN FRÅN MAJ 2006 OCH SOM KRÄVDE YTTRELLIGARE ÅTGÄRDER

1.1. Politiska kriterier

Rättsväsendet

Bulgarien har fortsatt att göra framsteg när det gäller reformen av rättsväsendet. Nationalförsamlingen har lagt fram ändringar i författningen för att undanröja oklarheter i fråga om rättsväsendets oberoende och domstolsväsendets ansvarighet.

I juni 2006 antog det högsta rättsliga rådet en förordning om uttagningsprov för och bedömning av domare i enlighet med lagen om domstolsväsendet. Lagen fastställer de kriterier och förfaranden som gäller vid utvärdering av domares yrkeskvalifikationer och etiska kvaliteter. Det anges vidare att varje tjänst skall tillsättas på grundval av uttagningsprov. IT-systemet för slumpmässig tilldelning av mål till domare är nu tillgängligt vid de allra flesta domstolar. Ansträngningarna för att stärka IT-systemen inom rättsväsendet har fortsatt. Den utbildning som anordnas av det nationella rättsinstitutet har fortlöpt friktionsfritt.

Det har nyligen införts ett antal ändringar i de straffrättsliga förfarandena. Överföringen av ansvar från undersökningsdomarna (Sledovатели) till polisen (Dosnатели) har fortsatt utan störningar. Åklagare har börjat att ta över ledningen av förundersökningarna. En nyinrättad arbetsgrupp övervakar tillämpningen av den nya straffprocesslagen. Dess uppgift är att samla information om hur lagen tillämpas i praktiken och att identifiera eventuella problem. Tack vare det påskyndade förfarandet har de straffrättsliga förfarandena kunnat göras snabbare i ett antal fall. Åklagarämbetets förvaltningsstrukturer har förbättrats och ansträngningar har gjorts för att stärka enskilda åklagares ansvarighet och ansvarstagande. Den särskilda avdelningen för bekämpning av organiserad brottslighet och korruption har stärkts ytterligare och omfattar nu nästan 80 utbildade åklagare. Detta har lett till en effektivare bekämpning av organiserad brottslighet och korruption inom rättsväsendet.

Allmänna åklagaren har förlängt tidsfrister som varit nära att löpa ut för att kunna behandla det stora antal undersökningar som blivit liggande. Den interna inspektionen vid högsta kassationsdomstolens åklagarämbete, som har till uppgift att bekämpa tjänstefel bland domare, har stärkts. I maj 2006 bad styrelsen för Bulgariens intresseorganisation för åklagare alla sina medlemmar att offentliggöra sin årliga deklaration av inkomst och tillgångar och att lämna in den till den nationella revisionsmyndigheten i enlighet med lagen om offentliggörande av tillgångar tillhörande personer som innehar höga statliga befattningar. Allmänna åklagarämbetet har offentliggjort resultaten av den första delen av en revision av åklagarmyndigheten. Bland annat har åklagare allvarligt brutit mot yrkesmässiga förpliktelser genom att lägga ner ärenden utan välgrundad motivering. Disciplinära åtgärder har inletts mot de ansvariga personerna.

Förberedelser har inletts för genomförandet av lagen om administrativa förfaranden. Utbildningsåtgärder är under utveckling och förberedelserna för 315 förvaltningsdomares inträdesprov har inletts. De första erfarenheterna av det nya rättshjälpssystemet är

positiva. Tillräckligt många ackrediterade advokater och en lämplig budget hade ställts till förfogande. Genomförandet av lagen om privata exekutionstjänstemän har fortsatt och de första privata exekutionsbiträdena tillsatts.

Viss oro kvarstår emellertid.

De ändringar i författningen som är nödvändiga för att undanröja oklarheter i fråga om rättsväsendets oberoende och domstolsväsendets ansvarighet måste antas.

Det högsta rättsliga rådets sammansättning och sätt att fungera ger fortfarande upphov till oro. Medlemmarna i det högsta rättsliga rådet fortsätter med sin övriga yrkesverksamhet (i de flesta fall i ledande befattningar vid domstols- eller åklagarkontor) och kan därför inte ägna sig åt rådets uppgifter på heltid. Beslutsprocessen i samband med det högsta rättsliga rådets disciplinära åtgärder har ofta varit långsam. Det finns inga rättsliga bestämmelser för att avstänga domare som är föremål för en intern disciplinär undersökning. En domare som är medlem i det högsta rättsliga rådet och som visar sig ha begått en disciplinär förseelse kan inte uteslutas ur rådet. Oro kvarstår därför när det gäller det högsta rättsliga rådets förmåga att som ett trovärdigt och ledande organ främja höga etiska normer inom hela det bulgariska rättsväsendet. Det bör sörjas för att den förordning om utagningsprov för och bedömning av domare som antagits tillämpas noggrant.

Mekanismen för övervakning av den nya straffprocesslagen är ganska ineffektiv. Mekanismen bör bli mer känd bland och använd av domare, särskilt i lokala domstolar. De flesta svårigheter i fråga om tillämpningen av den nya straffprocesslagen rör dess alltför omständliga förfaranden, orealistiska tidsfrister för undersökning av allvarliga brott och för förhör samt rättsliga begränsningar för poliser att avlägga vittnesmål vid rättegång. Dessutom har ett antal av de ärenden som inletts inom ramen för den föregående straffprocesslagen fortfarande inte slutförts.

När det gäller förundersökningarna behövs det ytterligare utbildning för polisen. I samband med en internrevision inom åklagarämbetet upptäcktes ett antal överträdelser beträffande besluts laglighet och iakttagande av tidsfrister. I vissa fall visade sig åklagare ha lagt ner mål utan motivering. De ansvariga myndigheterna måste nu avhjälpa de allvarliga brister beträffande åklagarämbetet som framkom vid revisionen genom hållbara åtgärder som i samtliga fall bör gå ut på att sörja för ett ansvarigt och yrkesmässigt beteende bland åklagarna. Programvara för slumpmässig tilldelning av mål till åklagare, snarlik den som redan används för domare, behöver utvecklas för att sörja för opartiskhet. Man behöver rekrytera personal till dessa domstolar så att de som planerat är färdiga att tas i bruk från och med den 1 mars 2007.

Antagandet av den nya civilprocesslagen har blivit mycket försenat i vissa avseenden. Den nya lagen om privata exekutionstjänstemän har ännu inte lett till några betydande förbättringar av verkställandet av domar. Processen med att rekrytera privata exekutionsbiträden har ännu inte slutförts och utbildningen befinner sig ännu i inledningsfasen. Det högsta rättsliga rådets och åklagarmyndighetens avdelningar för korruptionsbekämpning bör stärkas och skyddas från otillbörligt inflytande.

Överlag har vissa framsteg gjorts sedan maj. Förbättringar bör emellertid göras på ett antal viktiga områden enligt vad som nämns ovan.

Åtgärder för att bekämpa korruption

Bulgarien har gjort fortsatta framsteg i fråga om korruptionsbekämpning. Som ett led i programmet för genomförandet av strategin för öppenhet och insyn inom ledningen och för förebyggande och bekämpning av korruption antogs i augusti 2006 ändringar av lagen om offentliggörande av tillgångar tillhörande personer som innehar höga statliga befattningar. De kommer att träda i kraft i januari 2007. Lagen bemyndigar nu den nationella revisionsmyndigheten att med stöd av andra offentliga organ utföra inspektioner för att kontrollera att de deklARATIONER som inges till nationella revisionsmyndigheten av personer med höga statliga befattningar är korrekta. Tack vare ändringarna är dessutom ett större antal personer skyldiga att deklarerera sina tillgångar. Alla ministrar har offentliggjort sina deklARATIONER på Internet.

Ändringar i lagen om politiska partier antogs i augusti 2006. I ändringarna fastställs att medlemmar i de politiska partiernas styrande och kontrollerande organ måste deklarerera alla sina inhemska och utländska tillgångar, inkomster och utgifter till den nationella revisionsmyndigheten. De politiska partierna måste namnge sina givare samt doneringarnas art och värde. Vidare måste de politiska partierna nu också till revisionsmyndigheten inge en förteckning över (icke-vinstdrivande) organ som deras ledande medlemmar deltar i. I september 2006 offentliggjorde nationella revisionsmyndigheten resultaten av en noggrann revision av de politiska partiernas finansiella verksamhet och förvaltningen av deras tillgångar.

I enlighet med förvaltningslagen har inspektionsorgan som är direkt underställda ministern upprättats inom alla ministerier och de flesta statliga organ. Inspektionsorganen får föreslå disciplinära eller rättsliga åtgärder mot personal som begår tjänstefel. Inom ministerrådet har det upprättats ett centralt inspektionsorgan som rapporterar till premiärministern. Det har till uppgift att samordna och bistå verksamheten inom inspektionsorganen på ministerienivå. Det centrala inspektionsorganet fungerar som sekretariat för kommittén för korruptionsbekämpning. Kommissionens personal har nu ökat. Kontaktpunkter där rapporter om korruption kan inges har upprättats inom många statliga organ. Det har utarbetats en plan för utbildning inom korruptionsbekämpning för cirka 50 000 tjänstemän på alla nivåer inom förvaltningen. Ett flertal andra förebyggande åtgärder har antagits. Däribland återfinns telejourer och klagolådor samt förenklade förfaranden för medborgarnas kontakter med lokala myndigheter. När det gäller gränspolisen har åtgärder vidtagits för att minska risken för korruption genom slumpvisa förändringar i fråga om arbetstid och arbetsplats. Personkontroll av personalen samt utbildning, förebyggande åtgärder och bästa metoder håller på att införas inom inrikesministeriet. När det gäller begäran om hävande av parlamentsledamöters immunitet fortsätter allmänna åklagaren att spela en pådrivande roll. Sedan maj 2006 har två parlamentsledamöters immunitet hävts.

Bulgarien har ratificerat FN:s konvention mot korruption. I augusti 2006 antogs ändringar av lagen om yrkessammanslutningar av läkare och tandläkare i syfte att införa hårdare straff för överträdelser av yrkesetik.

Viss oro kvarstår emellertid.

Sekretariatet för kommittén för korruptionsbekämpning är ännu inte fullständigt operativt. Samordningen av strategin för korruptionsbekämpning är fortfarande ofullständig och de organ som ingår i den är alltför utspridda.

Det finns ännu inga lämpliga strukturer för att uppmuntra meddelarfrihet. Inspektionsorganen inom den offentliga förvaltningen är ännu inte tillräckligt oberoende och deras institutionella kapacitet måste stärkas. Dessutom kan meddelandenas anonymitet inte alltid garanteras, eftersom telefonnumren kan registreras. När det gäller disciplinära åtgärder till följd av påståenden om korruption har det inte lagts fram någon fullständig och tillförlitlig statistik beträffande överträdelseernas och straffens karaktär. Skatteuppbördskontor, tullen och vägverket samt veterinära inspektionstjänster och lokala myndigheter löper särskild risk för korruption. Ytterligare åtgärder krävs för att förebygga korruption vid gränsövergångar, bl.a. informationskampanjer för lastbilschaufförer och andra som ofta passerar gränserna. Förhållandena vid gränsövergångar behöver ytterligare ses över för att effektiviteten skall öka och förfarandena påskyndas.

Undersökningarna och åtalerna av korruptionsärenden har hittills lett till få konkreta resultat. När det gäller korruption på hög nivå har ännu väldigt få personer i högre befattningar åtalats eller fått fällande domar, och informationen om påföljderna är knapp. Mycket få undersökningar av påstått oetiskt beteende från domares sida har lett till åtal eller fällande domar. Överlag har vissa framsteg gjorts sedan rapporten i maj. Åtgärder behöver emellertid vidtas på ett antal viktiga områden enligt vad som nämns ovan.

1.2. Kriterier avseende gemenskapens regelverk

Bekämpning av organiserad brottslighet, bedrägeri och korruption

Bulgarien har gjort framsteg i fråga om polissamarbete och bekämpning av organiserad brottslighet. Den nya straffprocesslagen har genomförts. Den omfattar nya undersökningsmetoder för bekämpning av organiserad brottslighet och rekrytering och utbildning av poliser med utredande befogenheter. Det centrala direktoratet för bekämpning av organiserad brottslighet har nu bemannats med högt kvalificerad personal. I juli 2006 antogs lagen om införande, antagande och verkställighet av beslut om frysning av egendom eller bevismaterial, som tillämpar rådets beslut om verkställighet i Europeiska unionen av beslut om frysning av egendom eller bevismaterial.

Samarbetet med grannländerna och EU-medlemsstaterna för att avveckla internationella kriminella nätverk har fortsatt. Bekämpningen av organiserad brottslighet har fått större politisk uppmärksamhet och vissa brottsbekämpande myndigheter har varit mer aktiva på detta område. Vissa framgångsrika åtgärder har noterats när det gäller bekämpning av kriminella nätverk som sysslar med människohandel, narkotikahandel och valutaförfalskning. Åtgärderna har i vissa fall genomförts i samarbete med EU-medlemsstater. Ett flertal åtgärder har vidtagits för att upptäcka förbindelser mellan brottsbekämpande myndigheter och organiserade kriminella grupper. Strukturerna för skydd av vittnen är delvis operativa. Avtal om samarbete i fråga om skydd av vittnen har slutits med f.d. jugoslaviska republiken Makedonien och Förenta staterna.

Viss oro kvarstår emellertid.

Det finns brister i den nya straffprocesslagen, vilket redan tagits upp i avsnittet om reformen av rättsväsendet. Dessutom bör den specialiserade personal som leder polisundersökningarna öka och utbildas ytterligare. Uppgiftsskyddet och behandlingen av konfidentiella uppgifter fungerar inte alltid väl, vilket hämmar det internationella

samarbetet. Det bör upprättas ett modernt och konsekvent system för brottsstatistik så att Bulgarien kan övervaka och analysera den nuvarande situationen och utvecklingstendenserna mer noggrant.

Kontraktsmord blir sällan föremål för framgångsrika undersökningar och åtal. Olagligt innehav av eldvapen är fortfarande ett problem. Antalet framgångsrika åtal som rör människohandel, narkotikasmuggling, penningtvätt, samt förfalskning av varor, valuta och dokument är ännu lågt.

Organiserad brottslighet är alltså ett problem. Samarbetet mellan det centrala direktoratet för bekämpning av organiserad brottslighet och finansinstituten, Europol och behöriga utländska organ bör förbättras. Den bulgariska lagstiftningen tillhandahåller de nödvändiga instrumenten för undersökning och åtal av organiserad brottslighet. Detta har dock ännu inte lett till betydande resultat.

Överlag har vissa mekanismer inrättats för att underlätta bekämpningen av organiserad brottslighet. Undersökningarna och åtalen av fall av organiserad brottslighet har emellertid hittills inte gett tillräckliga konkreta resultat.

Penningtvätt

Bulgarien har gjort vissa framsteg när det gäller bekämpning av penningtvätt. Lagstiftningen om penningtvätt överensstämmer nu i stort med EU:s regelverk. I juni 2006 ändrades lagen om åtgärder mot penningtvätt för att till fullo avspegla kraven i EU:s andra direktiv om penningtvätt. De reviderade rekommendationerna från det internationella organet mot penningtvätt och finansiering av terrorism (*Financial Action Task Force on Money Laundering, FATF*) har också tagits i beaktande. Vidare har det tagits flera initiativ i syfte att förbättra efterlevnaden av lagstiftningen och samarbetet mellan brottsbekämpande myndigheter. Bland initiativen återfinns utbildning av utredare och åklagare, nya organisatoriska strukturer inom polisen och åklagarämbetet och förbättring av samordningen mellan olika organ inom de brottsbekämpande myndigheterna.

En positiv utveckling kan också konstateras när det gäller de bulgariska myndigheternas bemötande av internationella framställningar om samarbete och åtgärder mot penningtvätt som utländska medborgare ägnar sig åt. Den finansiella underrättelsebyrån, det administrativa organ som analyserar rapporter om misstänkta transaktioner, fungerar fortsatt väl.

Viss oro kvarstår emellertid.

Den faktiska tillämpningen av lagstiftningen förblir ganska begränsad, och inga konkreta resultat har uppnåtts i fråga om kontroll av om lagstiftningen på området efterlevs och i fråga om åtal. Informationskampanjer bör anordnas för alla enheter som riskerar penningtvätt och deras (övervaknings)kapacitet bör stärkas. Korruptionen och den organiserade brottsligheten fortsätter att allvarligt hämma bekämpningen av penningtvätt.

Bulgarien har sammanfattningsvis gjort vissa framsteg på detta område. Landet måste emellertid visa att det har förmågan att uppnå konkreta resultat när det gäller kontrollen av att lagstiftningen rörande penningtvätt efterlevs och när det gäller åtal vid fall av penningtvätt.

Det integrerade administrations- och kontrollsystemet

Goda resultat har på senare tid uppnåtts när det gäller upprättandet av det integrerade administrations- och kontrollsystemet. Man har utvecklat ett IT-programvarusystem för administrations- och kontrollsystemet som för närvarande testas, och IT-hårdvara har installerats. En detaljerad plan över kontroller på plats har utarbetats: personal har rekryterats och utbildats, utrustning köpts in och handböcker över förfarandena utarbetats. Betydande ytterligare resurser har tillhandahållits för arbetet med att upprätta systemet för identifiering av jordbruksskiften/geografiska informationssystemet (LPIS/GIS), vilket har påskyndat arbetet betydligt.

Viss oro kvarstår emellertid.

Det pressade tidsschemat för slutförandet av systemet för identifiering av jordbruksskiften/geografiska informationssystemet (LPIS/GIS) gör att arbetets kvalitet kan komma att bli lidande. Dessutom inträder ofta förseningar i upprättandet av förbindelsen mellan jordbrukarregistret och LPIS/GIS. Det finns överlag fortfarande en risk för att det integrerade administrations- och kontrollsystemet inte kommer att fungera tillfredsställande vid tidpunkten för anslutningen. Det krävs ihållande, och på vissa områden ökade, ansträngningar för att systemet skall bli operativt till dess.

TSE och animaliska biprodukter

Det har också gjorts betydande framsteg i fråga om insamling och behandling av döda djur och animaliska biprodukter (riskkategori 1, 2 och 3). Bulgarien har upprättat teknisk kapacitet för konvertering som uppfyller EU:s krav. Landet har också upprättat ett system för insamling av detta material från jordbruken eller anläggningarna och utarbetat metoder för effektiv övervakning av bortskaffningsförfarandet. Bortskaffningen av den ena produkten av konverteringen, kött- och benmjöl, skall enligt planerna göras genom samförbränning. Den andra produkten från konverteringen, fett, används som bränsleersättning i konverteringsanläggningarna.

De två konverteringsanläggningar som finns för närvarande ligger mycket nära varandra i nordöstra Bulgarien. Trots att Bulgariens nuvarande konverteringskapacitet är tillräcklig planerar landet att uppföra en tredje anläggning för att kapaciteten skall spridas jämnare över landet och för att använda modern utrustning. I fråga om lågriskavfall (kategori 3) kan anläggningarna välja om de vill sända produkterna till konverteringsanläggningarna eller till anläggningar som registrerats eller godkänts för behandling av sådant material i enlighet med EU:s krav och förfaranden. Bulgarien har sammanställt en förteckning över alla anläggningar som deltar i handeln med och vidare bearbetning av kategori 3-avfall. Alla befintliga anläggningar har inspekterats och registrerats respektive godkänts.

Viss oro kvarstår emellertid.

Bulgarien måste i samtliga avseenden förbättra kontrollen av att lagstiftningen efterlevs och fortsätta att göra systematiska (dubbel)kontroller på samtliga nivåer, bland annat när det gäller införandet av systemet för riskanalys och kritiska styrpunkter (*HACCP*). Sammanfattningsvis finns det risk för att konverteringssystemet inte kommer att vara fullständigt operativt vid tidpunkten för anslutningen.

Finansiell kontroll av utgifter för strukturåtgärder

Goda framsteg har gjorts när det gäller ackrediteringen av systemet för utvidgat decentraliserat genomförande (EDIS) för föranslutningsinstrumenten Phare och Ispa. Bulgarien har vidtagit särskilda åtgärder som att anta ett regeringsbeslut för tillsättning av ytterligare övervakare inom de berörda institutionerna. Landet har också fortsatt med rekryteringen och har anordnat intensiva utbildningsprogram för personal på de viktigaste berörda områdena. Ett samförståndsavtal har undertecknats mellan finansministeriet och de berörda fackministerierna, vilket bör förbättra samarbetet och möjliggöra snabbare ackreditering av EDIS för Phare och Ispa.

Bulgarien måste nu intensifiera sina ansträngningar genom att slutföra pågående rekrytering och utbildning och genom ett omfattande utbildningsprogram om den nationella lagstiftningen och de nationella förfarandena för offentlig upphandling för genomförandeorganens experter, samt genom att utarbeta handböcker på de områden som berörs.

Med den nuvarande takten på förberedelserna bör godkännandet av EDIS för Ispa kunna göras före årets utgång när det gäller vissa av de berörda genomförandeorganen, men åtminstone i ett fall kommer godkännande inte att rekommenderas. När det gäller ackrediteringen av EDIS för Phare krävs ytterligare ansträngningar för att målet skall kunna nås.

2. ÖVRIGA FRÅGOR DÄR YTTERLIGARE FRAMSTEG KRÄVDES I MAJ 2006

2.1. Politiska kriterier

Människohandel

Framsteg har gjorts på detta område. Det kontinuerliga samarbetet med medlemsstaterna för bekämpning av människohandel har lett till att ett nätverk som sysslat med människohandel slagits sönder. I augusti 2006 ändrades straffprocesslagen, i vilken handel med gravida kvinnor som syftar till handel med spädbarn nu också definieras som ett särskilt brott.

Viss oro kvarstår emellertid.

Den nationella kommissionen för bekämpning av människohandel har ännu inte fått tillgång till något operativt kontor. Dess sekreterare sade upp sig i juli 2006. Bulgarien fortsätter att vara ett transit- och ursprungsland för människohandel. Handeln med nyfödda barn i samband med att gravida kvinnor föder utomlands har inte stoppats. Avsaknaden av tillförlitliga system för registrering leder till brist på tydliga uppgifter om personer som utsatts för människohandel och om antalet saknade personer. Genomförandet av lagen om bulgariska identitetshandlingar är ofullständigt. Programmet för skydd av vittnen har genomförts i begränsad omfattning. Bulgarien har ännu inte undertecknat Europarådets konvention om bekämpningen av människohandel. Sammanfattningsvis har framstegen i fråga om människohandel varit begränsade.

Misshandel i häkten och förhållanden i fängelser

De frågor som i majrapporten togs upp när det gäller förhållanden i fängelser samt behandling av fångar och iakttagande av skyldigheter enligt internationella konventioner i häkten och fängelser har ännu inte åtgärdats.

Skydd av barn

På området skydd av barn har det gjorts framsteg. I maj 2006 inrättades en särskild enhet inom inspektionsavdelningen vid byrån för socialt bistånd i syfte att sörja för övervakning av institutionerna för äldre och barn. I juni 2006 inleddes övervakningen av programmet för assistenter för funktionshindrade personer. Även utbildning för föräldrar med funktionshindrade barn äger rum inom ramen för detta program. Genomförandebestämmelserna för lagen om socialt bistånd har ändrats för att främja utvecklingen av alternativa tjänster för barn. Övervakningen av hem för barn med funktionshinder har fortsatt.

Viss oro kvarstår emellertid.

På många institutioner är levnadsförhållandena och de sanitära förhållandena fortsatt mycket dåliga. Den nyinrättade särskilda enheten inom inspektionsavdelningen vid byrån för socialt bistånd behöver utvecklas ytterligare för att kunna utföra övervakningen på ett tillfredsställande sätt. Bestämmelser måste antas för att resultaten av övervakningen skall kunna åtgärdas.

Vård av funktionshindrade samt psykisk hälso- och sjukvård

Begränsade framsteg har gjorts. Vissa steg har tagits, särskilt i syfte att öka insynen i ansvarsfördelningen mellan hälsovårdsministeriet och ministeriet för arbete och socialpolitik.

Viss oro kvarstår emellertid.

Det finns behov av att förbättra byrån för funktionshindrade personer i dess egenskap av ansvarig institution för planeringen och genomförandet av den nationella strategin för funktionshindrade. Betydande ansträngningar måste göras för att förbättra levnadsförhållandena på institutionerna. Vidare krävs ansträngningar för att förebygga ytterligare institutionalisering och för att genomföra de åtgärder som fastställs i den nationella åtgärdsplanen för genomförandet av Bulgariens strategi för psykisk hälso- och sjukvård 2004–2012. De befintliga projekten och prioriteringarna svarar inte i tillräcklig utsträckning mot de behov som finns inom institutionerna.

Skydd och integration av minoriteter

Vissa framsteg har gjorts i fråga om integrationen av romer. Ett program för alfabetisering av och yrkesutbildningen för romer, "Från socialhjälp till anställning", igångsattes i maj 2006. Utbildningen syftar till att ge arbetslösa romer grundläggande yrkesutbildning. Medlemmar av den romska befolkningsgruppen har anställts inom ramen för detta program, framför allt för modernisering av infrastrukturen.

I maj 2006 tillsattes en samordnare för planen "Decenniet för romsk integration" 2005–2015. Bulgarien har tagit över ordförandeskapet för "Decenniet för romsk integration" för ett år. Övervakningsmöten anordnas regelbundet för att kontrollera hur programmet genomförs. Kommissionen för skydd mot diskriminering har fått bättre administrativ kapacitet tack vare rekrytering av ytterligare personal. Yrkesutbildning och annan utbildning av utsatta grupper har fortsatt. Tjänstemännen vid direktoratet för etniska och demografiska frågor har fått ytterligare utbildning.

Viss oro kvarstår emellertid.

Yrkesprofilen och budgeten för lärarassistenterna har ännu inte fastslagits definitivt. Åtgärderna för att integrera romska barn i skolorna bör ytterligare förbättras för att omfatta även högre utbildning. Den romska befolkningsgruppens hälsotillstånd är dåligt och det uppstår ofta sjukdom till följd av fattigdom eller bristande hygien. Många romer har fortsatt dålig tillgång till hälso- och sjukvårdstjänster. Arbetet med att integrera utsatta befolkningsgrupper, särskilt romer, på arbetsmarknaden bör förbättras ytterligare.

Den administrativa kapaciteten hos det nationella rådet för samarbete i etniska och demografiska frågor är fortsatt svag, särskilt på regional nivå. Regeringens inställning till oregistrerade bosättningar av särskilt romer har lett till spänningar. Tvångsutdrivningar har ökat dessa spänningar. Det krävs ytterligare ansträngningar för att bekämpa alla former av intolerans, särskilt genom att till fullo tillämpa den befintliga lagstiftningen i fråga om radio- och TV-sändningar samt annan verksamhet som har till syfte att bekämpa alla former av rasism, diskriminering och främlingsfientlighet.

2.2. Ekonomiska kriterier

Makroekonomisk stabilitet och det nuvarande underskottet i bytesbalansen

I rapporten från maj 2006 fastställdes att Bulgarien är en fungerande marknadsekonomi och att det ökande underskottet i handelsbalansen motiverade en fortsatt återhållsam och försiktig skatte- och lönepolitik. Det har gjorts framsteg på följande områden: Skattepolitiken har varit fortsatt stram och den allmänna statliga budgeten uppvisade ett överskott på 3,6 % av den beräknade BNP under de första sju månaderna 2006. Reallönerna ökade med 1,5 % (på årsbasis) under första halvåret 2006, dvs. mindre än produktiviteten. Tillväxten av varuexporten ökade till cirka 30 % under första halvåret 2006 och var högre än importtillväxten. Detta medförde att underskottet i handelsbalansen började att minska något i maj och utgjorde 21 % av BNP i slutet av juni. Även underskottet i bytesbalansen minskade i juni för första gången på över ett år. Nettoinflödet av utländska direktinvesteringar täcker fortfarande cirka 75 % av underskottet i bytesbalansen.

Vissa frågor återstår dock att ta itu med. Underskottet i bytesbalansen är fortsatt högt och ökade ytterligare, från 11,8 % i slutet av 2005 till 14,3 %, under de tolv månaderna fram till juni 2006. Detta berodde huvudsakligen på minskade inkomster från turismen, betydligt lägre löpande transfereringar och lägre överskott i inkomstbalansen. Det bör därför fortsatt föras en stram makroekonomisk politik för att begränsa det stora underskottet i utrikesbalansen.

Privatisering och industriell omstrukturering

I rapporten från maj 2006 fastställs att privatiseringen, avregleringen och omstruktureringen av allmännyttiga tjänster har hunnit långt. Det har gjorts ytterligare framsteg på följande områden: Privatiseringen har fått ny fart. Försäljningen av flodtransportföretaget och Varnas vattenkraftverk har slutförts. Försäljningsförfarandena för privatisering av vissa fjärrvärmebolag har inletts. Anbudsförfarandet inför försäljningen av Bulgaria Air inleddes i juni. Privatiseringen av energimarknaden har fortsatt med lägre trösklar för direkta kontrakt mellan större kunder och leverantörer.

Vissa frågor återstår dock att ta itu med. Den privatiseringsprocess som regeringen planerat måste slutföras. Privatiseringsstrategin för sjötransportföretaget revideras fortfarande av ministerrådet. Uppdelningen av verksamheterna inom det nationella elbolaget och Bulgargas och avregleringen av gas- och elmarknaderna måste slutföras före Bulgariens EU-anslutning. Ansträngningarna för att förbättra järnvägsbolagens ekonomiska situation måste fortsätta.

Företagsmiljö

I rapporten från maj 2006 fastställdes att det behövdes ytterligare förbättringar i det sätt på vilket rättsväsendet fungerar och ytterligare lättnader i regleringskraven för näringslivet. Det har gjorts framsteg på följande områden: Utkastet till civilprocesslag lades fram för parlamentet i maj. Ändringar i insolvenslagstiftningen antogs i maj. I juni antog rådet för ekonomisk tillväxt en handlingsplan för bättre lagstiftning, bl.a. en översikt över de mest problematiska nu gällande förordningarna.

Vissa frågor återstår dock att ta itu med. Lagen om handelsregistret bör genomföras till fullo och det elektroniska handelsregistret bör bli fullständigt funktionsdugligt. Vidare ansträngningar bör göras för att lätta regleringskraven och särskilt inrikta sig på de förordningar som skapar de största hindren för företagsverksamhet. Konsekvensbedömningar av förordningar bör genomföras mer systematiskt. Förvaltningssystemet och rättsväsendet bör förbättras ytterligare.

Flexibilitet på arbetsmarknaden

I rapporten från maj 2006 fastställdes att den rättsliga ramen för arbetsmarknaden måste göras mer flexibel. Det har gjorts framsteg på följande områden: Tack vare ändringar i arbetslagen i maj har arbetstiderna blivit något mer flexibla. För arbetstagare som arbetar under särskilda kontrakt för att utföra ytterligare arbete har arbetstiden per vecka höjts till maximalt 48 timmar. De får arbeta ytterligare timmar om de ger sitt skriftliga samtycke. Dessutom har den längsta tillåtna referensperioden för beräkning av den genomsnittliga arbetstiden per vecka ökat till sex månader i vissa fall.

Vissa frågor återstår dock att ta itu med. Arbetslagens bestämmelser om arbetstid och visstidsarbete förblir relativt restriktiva. I princip förblir normal övertid förbjuden utom i vissa särskilda fall. Bonusar för personer som arbetat länge på samma arbetsplats har ännu inte integrerats i den ordinarie löneskalan. Det är fortsatt nödvändigt med en omfattande reform av utbildningssystemen för att ta itu med flaskhalsar på arbetsmarknaden.

2.3. Kriterier avseende gemenskapens regelverk

I detta avsnitt bedöms utvecklingen på de områden inom regelverket där det krävdes ökade ansträngningar i maj 2006. Två kategorier fastställdes:

- Områden där betydande framsteg har gjorts och där förberedelserna är på god väg om framstegen fortsätter i samma takt.
- Områden där ytterligare framsteg krävs och där Bulgariens förberedelser bör fortsätta.

2.3.1. Områden där förberedelserna är på god väg

Kapitel 2 – Fri rörlighet för personer

När det gäller **ömsesidigt erkännande av yrkeskvalifikationer** ändrades lagen om hälso- och sjukvård i juli 2006 och den administrativa kapaciteten fortsätter att stärkas, såväl i fråga om utbildning som när det gäller vidare utveckling av lämpliga förvaltningsstrukturer. Framsteg har också gjorts när det gäller yrken som är knutna till hälso- och sjukvård (läkare, sjuksköterskor med ansvar för allmän hälso- och sjukvård, tandläkare, apotekare och barnmorskor), utbildningssamordning och automatiskt ömsesidigt erkännande av kvalifikationer, där förordningar antogs i augusti 2006. Bulgarien måste se till att den ovan nämnda lagstiftningen genomförs på ett korrekt sätt.

Kapitel 3 – Frihet att tillhandahålla tjänster

Inom **bankväsendet** antogs lagen om kompletterande övervakning av finansiella konglomerat och lagen om kreditinstitut i juli 2006. Lagen om insättningsgaranti ändrades i juli 2006. Bulgarien behöver slutföra införlivandet av de nya EU-reglerna om kapitalkrav för kreditinstitut och värdepappersföretag.

På marknaderna för **investeringstjänster** och **värdepapper** godkände rådet i juli 2006 ändringarna i lagen om nyemission av värdepapper och lagen om insiderhandel och otillbörlig påverkan av värdepappersmarknaden och överlämnade dem till parlamentet för antagande. När det gäller **informationssamhället** antogs lagen om elektronisk handel. Bulgarien har gjort goda framsteg när det gäller bankväsendet, investeringstjänster, värdepappersmarknaden samt informationssamhället.

Kapitel 7 – Jordbruk

Bulgarien har gjort framsteg på vissa områden inom jordbruket. Man har gått framåt när det gäller inrättandet av ett **utbetalningsställe**, medvetenheten och sakkunskapen om **handelsmekanismer** och den **gemensamma organisationen av marknaden för vin och alkohol, nötkött och mjölk**. Påtagliga framsteg har också gjorts på veterinärområdet, särskilt när det gäller **handel med levande djur och animaliska produkter** samt **gemensamma åtgärder**, bl.a. rörande zoonoser och **djurs välbefinnande**. På det sistnämnda området har det gjorts ingående undersökningar rörande genomförandet av EU:s normer. Dessutom har man utarbetat motsvarande projekt med sikte på att få stöd från gemenskapen. På ovan nämnda områden har Bulgarien gjort goda framsteg.

Kapitel 8 – Fiske

När det gäller **inspektion och kontroller** har EU:s rättsliga regler för registrering av fångstmängder och loggboksföring införlivats med den nationella lagstiftningen och genomförts. I fråga om **förvaltning av fisketillgångar och fiskeflottan** har arbetet med systemet för satellitövervakning av fiskefartyg gått framåt betydligt, och systemet förväntas vara färdigt att tas i bruk för alla berörda fartyg vid anslutningen. När det gäller förberedelserna för Bulgariens deltagande i fiskefonden inom ramen för **EU:s strukturåtgärder** och **marknadspolitiken** har Bulgarien tagit viktiga steg för att förbättra den administrativa förmågan och förbindelserna till fiskerinäringen. Dessutom har ett utkast till en nationell strategisk plan lagts fram för kommissionen.

Kapitel 9 – Transport

På **sjöfartsområdet** kan vissa framsteg noteras. En uppdaterad strategi för en privatisering av företaget Navybulgar lades fram för parlamentet i augusti. Fram till dess att privatiseringsprocessen slutförts, och inspektionernas oberoende därmed kan garanteras, skall alla inspektioner, med undantag av dem som genomförs inom ramen för den internationella koden för sjöfartsskydd på fartyg och i hamnanläggningar, utföras av klassificeringssällskap. Dessa utfärdar också handlingar rörande säkerhetsbesättning. Efter anslutningen får inspektionerna endast utföras av klassificeringssällskap som godkänts av EU.

Kapitel 10 – Beskattning

Bulgarien har gjort betydande framsteg på mervärdesskatteområdet. Den nya lagen om mervärdesskatt antogs i juli 2006. Den innehåller bl.a. bestämmelser för införlivandet av den ordning som gäller inom gemenskapen med den nationella lagstiftningen. När det gäller sammanlänkningen av IT-system är Bulgarien inne på rätt väg. Det krävs kontinuerliga ansträngningar för att systemet för mervärdesskatt på elektroniska tjänster skall kunna bli färdigt i tid.

Kapitel 13 – Sysselsättning och socialpolitik

På området **arbetsrätt** har Bulgarien gjort goda framsteg. Arbetslagen ändrades i maj 2002 och anpassades till gemenskapens regelverk, särskilt de direktiv som rör kollektiva uppsägningar, överlåtelse av företag, deltidsarbete, visstidsarbete, arbetsgivares insolvens, arbetstid, skriftlig information till anställda om enskilda arbetstagares arbetsvillkor och skydd av minderåriga i arbetslivet. Ytterligare lagar antogs i syfte att införliva direktivet om utstationering av arbetstagare, direktiven om komplettering av stadgan för europabolag respektive stadgan för europeiska kooperativa föreningar, direktivet om information till och samråd med arbetstagare och direktivet om europeiska företagsråd. De flesta brister har således rättats till. Den administrativa kapaciteten och de interna kontrollmekanismerna vid arbetsinspektoratet bör dock ytterligare stärkas så att det kan säkerställas att gemenskapens regelverk på området tillämpas på ett effektivt och rättvist sätt.

Betydande framsteg har gjorts i förberedelserna för förvaltningen av **Europeiska socialfonden**, i synnerhet när det gäller utbildning av tjänstemän och ytterligare rekrytering av personal.

Kapitel 21 – Regionalpolitik

I fråga om de **institutionella strukturerna** (den administrativa kapaciteten) har Bulgarien kommit långt i arbetet med att genomföra rekryteringsplanerna för de olika berörda organen. Genom en höjning av lönerna för de tjänstemän som deltar i förvaltningen av EU-medel har det blivit lättare att rekrytera kvalificerad personal. Omfattande utbildning har anordnats för att sörja för att strukturfonderna genomförs på ett effektivt sätt.

På området **övervakning och utvärdering** har man gjort goda framsteg i och med att det grundläggande pilotsystemet för förvaltnings- och informationssystemet har färdigställts. Basutbildningen har inletts och det har gjorts upp ett omfattande utbildningsprogram för alla användare. Utvärderingsenheter har inrättats inom ett antal förvaltningsorgan. Uppbyggnaden av kapaciteten behöver dock intensifieras på alla nivåer för att Bulgarien

till fullo skall kunna utnyttja EU-medlen och samtidigt iaktta gemenskapens regelverk. Dessutom måste förfarandena för urval av projekt och genomförandet av projekt ägnas särskild uppmärksamhet.

Kapitel 22 – Miljö

Bulgarien har gjort goda framsteg på området **kärnsäkerhet** och **strålskydd**. Antalet anställda på kärnkraftsinspektionen har ökat, och i personalen finns nu också experter på frågor rörande medicinsk bestrålning.

Kapitel 23 – Konsumentskydd och hälsoskydd

I fråga om detta kapitel har det gjorts beaktansvärda framsteg. Anpassningen av den bulgariska lagstiftningen till gemenskapens regelverk på både **säkerhetsrelaterade** och **icke-säkerhetsrelaterade** områden har framskridit på ett påtagligt sätt både genom antagandet av lagen om konsumentkrediter och genom ändringar av konsumentskyddslagen. Genom den nya sekundärlagstiftningen upprättas en stödmekanism för konsumentorganisationerna och stadgar för konsumentskyddskommissionen. Ett utkast till lag om distansförsäljning av finansiella tjänster till konsumenter har utarbetats, men lagen måste nu godkännas av Bulgariens regering och antas av parlamentet.

Ytterligare rekrytering och utbildning har ägt rum för såväl det beslutsfattande organet som tillsynsorganen. Detta har lett till förbättrad **marknadsövervakning** i och med inrättandet av konsumentskyddskommissionen och rådet för samordning och utbyte av information. Detta råd ansvarar för sammanförandet av konsumentskyddskommissionen med de tre andra större marknadsövervakningsmyndigheterna. Det aktiva deltagandet i EU:s system för snabb varning för icke-livsmedelsprodukter och de intensifierade inspektionerna med uppföljning i form av administrativa åtgärder tyder på att marknadsövervakningen är tillräcklig. 12 % av alla inspektioner som utfördes ledde till administrativa beslut eller, i åtta fall, till att produkter återtogs från marknaden.

Uppbyggandet av en effektiv konsumentrörelse fortsatte med att elva bulgariska **konsumentorganisationer** tilldelades ekonomiska medel och att deras personal erhöll omfattande utbildning. Dessa icke-statliga organisationer har officiellt medverkat i marknadsövervakningen efter att ha undertecknat en överenskommelse om samarbete med konsumentskyddskommissionen. En kampanj har inletts för att informera allmänheten om målen för konsumentskyddet och dess mekanismer.

Kapitel 24 – Samarbete på området rättsliga och inrikes frågor

När det gäller **asylfrågor** har den administrativa kapaciteten hos det statliga flyktingverket stärkts på lämpligt sätt.

På området **rättsligt samarbete i civilrättsliga och straffrättsliga** frågor har avtalet om privilegier och immunitet för Internationella brottmålsdomstolen och Europarådets konvention om förebyggande av terrorism ratificerats. När det gäller kvaliteten i det internationella rättsliga samarbetet i straffrättsliga frågor antogs i juli 2006 lagen om utfärdande, antagande och verkställande av EU-medlemsstaternas beslut om frysning av egendom och bevismaterial. Bulgarien har gjort goda framsteg på dessa områden.

2.3.2. Områden där det behövs ytterligare framsteg

Kapitel 3 – Frihet att tillhandahålla tjänster

Inom **försäkringssektorn** antogs ändringar av försäkringslagen i juni 2006, genom vilka det införs ett obligatoriskt återförsäkringsskydd för garantifonden.

I Bulgarien finns det dock fortfarande många fordon som är försedda med ogiltiga registreringsskyltar. Återförsäkringsprogrammet för garantifonden har ännu inte genomförts. Den största utmaningen är fortfarande undertecknandet av det multilaterala avtalet under ledning av FN:s Council of Bureaux, liksom avtalet mellan skadeersättningsorgan och garantifonder för att bulgariska fordon skall kunna framföras inom hela EU utan att ansvarsförsäkringar för motorfordon kontrolleras vid gränserna, samt att se till att det fjärde motorfordonsförsäkringsdirektivet tillämpas till fullo. Det finns följaktligen risk för att det även efter anslutningen kommer att krävas kontroller vid gränsen av att bulgariska fordon har ansvarsförsäkring, och att skadeersättningsorganens ersättning till trafikoffre inte, eller endast delvis, kommer att ske enligt artikel 6 i det direktivet.

Bulgarien bör under de månader som återstår fortsätta sina förberedelser på grundval av de framsteg som landet gjort sedan maj 2006.

När det gäller **skydd av personuppgifter** har Bulgariens lagstiftning ännu inte anpassats till gemenskapens regelverk. Ändringarna av lagen om skydd av personuppgifter förbereds fortfarande och rekryteringen av tilläggspersonal för dataskyddskommissionen har ännu inte slutförts. Man måste ta itu med det bristande oberoendet i budgethänseende och det sätt på vilket systemet för registrering och anmälan fungerar.

När det gäller tillsynen och behandlingen av klagomål måste verksamheten förbättras och tillsynsmyndigheten måste fatta konkreta beslut om hur de resurser och befogenheter som den redan har till sitt förfogande skall användas.

Kapitel 4 – Fri rörlighet för kapital

När det gäller **penningtvätt** har vissa framsteg gjorts i och med ändringen av lagen om åtgärder mot penningtvätt, vilken i stort återspeglar kraven i EU:s andra direktiv om penningtvätt, och anpassningen av den bulgariska lagen till de ändrade rekommendationerna från arbetsgruppen för finansiella åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Bulgarien måste visa att landet kan åstadkomma konkreta resultat när det gäller övervakningen att bestämmelserna efterlevs och beivrandet av fall av penningtvätt. (*Se även kapitel 1.2*)

Kapitel 5 – Bolagsrätt

Bulgarien har gjort framsteg när det gäller **skyddet av immateriella och industriella rättigheter**. Ändringar av patentlagen antogs i juli 2006 och ändringar av lagen om varumärken och geografiska beteckningar och lagen om mönsterskydd antogs i augusti 2006. En större konferens i syfte att öka allmänhetens medvetenhet på detta område anordnades i Ruse i maj med stöd av Världspannsorganisationen för immateriell äganderätt och Europeiska kommissionen. En nationell upplysningskampanj inleddes i augusti 2006 i de elektroniska medierna. Rådet för skydd av immateriell äganderätt har sammanträtt två gånger. Det har också hållits möten med industrisammanslutningar på området. Fortbildning har anordnats bland annat för de berörda ministerierna, patentverket, åklagare och tulltjänstemän. Brott som rör immateriella rättigheter och industriell äganderätt utgör fortfarande ett hot och en verklig utmaning för Bulgarien. Landet bör se

till att användare av skyddat material, t.ex. kabeloperatörer, uppfyller sina förpliktelser när det gäller att betala royaltier.

När det gäller den nyligen ändrade bulgariska patentlagen har det uppstått farhågor rörande några ändringar som leder till att giltighetstiden för temporära skyddsordningar för läkemedel förkortas. Detta har i vissa fall medfört inskränkningar i förvärvade rättigheter.

Kapitel 7 – Jordbruk

När det gäller det **veterinära kontrollsystemet på den inre marknaden** måste Bulgarien färdigställa infrastrukturen (gränskontrollstationer) och förfarandena för kontroller av levande djur och produkter av animaliskt ursprung som införts från tredjeländer, upprätta ett effektivt kontrollsystem för att landet skall kunna delta i den inre marknaden och visa att databaserna för identifiering, registrering och kontroll av förflyttningar av de berörda husdjursarterna (spårbarhet) fungerar online, i realtid och med flera användare samtidigt. Det behövs åtgärder för kontroll av **djursjukdomar** för att säkerställa att landet är fritt från klassisk svinpest. När det gäller **folkhälsan** måste Bulgarien dessutom fördela den råmjölk som uppfyller EU:s krav mellan olika företag i mejeribranschen.

Kapitel 9 – Transport

På området **flygtransporter** har det vid inspektioner som gemensamt utförts av Europeiska byrån för luftfartssäkerhet (EASA) och de gemensamma luftfartsmyndigheterna (JAA) uppdagats stora och bestående brister i den bulgariska civila luftfartsmyndighetens administrativa kapacitet när det gäller att upprätthålla en tillräcklig säkerhetstillsyn, att genomföra gemenskapens krav på certifiering samt luftvärdighet och underhåll av luftfarkoster och att se till att det stora antalet flygplan som konstruerats i Oberoende staters samvälde kan uppfylla dessa krav.

För att uppfylla de relevanta EU-reglerna på luftfartssäkerhetsområdet måste Bulgarien snarast lämna in en plan för avhjälpan åtgärder och genomföra den enligt en stram tidsplan, i samarbete med och under ledning av EASA, för att komma tillrätta med alla brister i fråga om säkerheten. EASA måste därefter genom ytterligare en inspektion kontrollera att Bulgarien genomfört planen före anslutningen.

Kapitel 10 – Beskattning

På områdena **direkt beskattning** och **ömsesidigt administrativt bistånd** kan inga framsteg inrapporteras, eftersom de berörda rättsakterna ännu inte antagits av parlamentet. Bulgarien måste lägga ned de skattefria butikerna som är avsedda för inresande personer.

Kapitel 13 – Socialpolitik och sysselsättning

När det gäller **folkhälsan** förbereds en ytterligare anpassning av lagstiftningen rörande blod och blodprodukter samt vävnader och celler, så att införlivandet av gemenskapens regelverk kan slutföras. EU:s krav i fråga om spårbarhet och rapportering av allvarliga biverkningar och avvikande händelser har införlivats med den nationella lagstiftningen. Den administrativa kapaciteten hos de berörda verkställande organerna har stärkts något.

Det görs regelbundna inspektioner av det nuvarande nätverket av specialiserade institut, och de följs vid behov upp i form av administrativa beslut eller sanktioner.

När det gäller tillgången till hälso- och sjukvård, barn- och äldreomsorgen och personer med funktionshinder behövs det fortfarande betydande insatser för att åstadkomma en förbättring av levnadsvillkoren på institutionerna, en minskning av institutionsvården och ett förverkligande av de insatser som anges i den nationella handlingsplanen för genomförandet av strategin för psykisk hälsa i Bulgarien 2004–2012. Trots att det gjorts vissa framsteg sedan maj 2006 när det gäller **dialogen mellan arbetsmarknadens parter** har tvåpartsdialogen inte stärkts tillräckligt och behovet av en kapacitetsuppbyggnad har ännu inte tillgodosetts. Representativitetskriteriet måste tillämpas på ett opartiskt sätt för alla arbetsmarknadsorganisationer. Deltagandet i trepartsdialogen måste begränsas till arbetsmarknadsorganisationer som har ett socialt mandat. Bulgarien måste intensifiera sina förberedelser på detta område.

På området **social integration** återstår flera frågor att ta itu med. Bulgarien måste fortsätta sitt analysarbete och utarbetandet av statistik om fattigdom och social utestängning i enlighet med EU:s indikatorer om social integration. Ansträngningarna att förbättra sårbara grupper, i synnerhet romernas, situation och att underlätta deras fullständiga integrering i samhället måste fortsätta.

När det gäller att **bekämpa diskriminering** har Bulgarien gjort goda framsteg. Det behövs dock en stärkning av den administrativa kapaciteten hos kommissionen för skydd mot diskriminering. Insatserna har varit otillräckliga när det gäller att säkerställa ett effektivt genomförande av ramprogrammet för integrering på likvärdiga villkor av romerna i det bulgariska samhället.

Kapitel 14 – Energi

När det gäller **konkurrenskraften och den inre marknaden för energi** har framstegen varit begränsade. Man har gått framåt när det gäller att öppna marknaden för elektricitet och gas överlag, men det behövs dock fortsatta insatser för att omstruktureringen av elektricitets- respektive gasbolagen NEK och Bulgargas skall kunna slutföras. Före anslutningen måste Bulgarien också avskaffa de befintliga import- och exportmonopolen i enlighet med bestämmelserna i den bulgariska energilagen.

På området **kärnenergi och kärnsäkerhet** har det gjorts vissa framsteg. De bulgariska myndigheterna har gjort upp en genomförbar avvecklingsstrategi genom vilken deras åtaganden uppfylls när det gäller att i förtid stänga och därefter avveckla enheterna 1–4 vid kärnkraftverket Kozloduj.

Det behövs dock fortsatta insatser för att genomföra de åtgärder som föreslagits. Man har ännu inte vidtagit de operativa och administrativa åtgärder som behövs för att genomföra strategin. Den kärntekniska tillsynsmyndigheten har inte godkänt den ändring av tillstånden för enheterna 1 och 2 som skulle möjliggöra förberedelser för en avveckling och nedmontering, och inte heller utfärdat ett tillstånd till drift med ”nolleffekt” för enheterna 3 och 4. Dessa tillstånd behövs för att genomföra den ändrade strategin som garanterar att nedläggningen av kärnkraftverkets alla fyra enheter är oåterkallelig.

Kapitel 15 – Industripolitik

Det har gjorts framsteg när det gäller **privatisering och omstrukturering**. (Se även avsnittet om ekonomiska kriterier.) Framstegen har emellertid varit få när det gäller omstrukturen av stålindustrin. Bulgarien har ansökt om en förlängning av omstrukturingsperioden fram till och med 2008. Landet har godtagit att möjligheten att återkräva statligt stöd om villkoren inte är uppfyllda förlängs till och med 2008.

Kapitel 19 – Elektronisk kommunikation och informationsteknik

Det återstår fortfarande vissa viktiga frågor att ta itu med när det gäller **elektronisk kommunikation och informationsteknik**. Antagandet av ny primärlagstiftning som införlivar gemenskapens regelverk från 2002 och därtill hörande sekundärlagstiftning **pågår fortfarande**. Lämpliga regleringsåtgärder för grossistpriserna för mobiltelefoni har ännu inte införts och det tillämpas fortfarande inte något effektivt kostnadsredovisningssystem. Sådana åtgärder säkerställer att prissättningsskyldigheterna är korrekta och rättvisa när det gäller tjänsterna för sammankoppling, uppdelning, tillträde samt taltjänster. Dessutom bör den nationella tillsynsmyndigheten få större kapacitet och fullständigt oberoende för att utföra sina tillsynsuppgifter. Bulgariens förberedelser är fortfarande otillräckliga för att kraven i EU:s rättsliga ram skall vara uppfyllda vid anslutningen.

Kapitel 21 – Regionalpolitik och samordning av strukturinstrumenten

Programplaneringen fortskrider enligt planerna. Det krävs emellertid ytterligare framsteg när det gäller att bygga upp en tillfredsställande projektbank av väl förberedda projekt. Bulgarien riskerar att inte ha förberett tillräckligt många projekt vid anslutningen och följaktligen inte vara i stånd att fullt ut utnyttja det ekonomiska anslag som landet tilldelats inom ramen för strukturfonderna.

Det finns ännu inte några resultat när det gäller upprättandet och driften av ett sunt och effektivt system för **finansiell förvaltning och kontroll**, särskilt i fråga om enheterna för internrevision, vars arbetsinsatser varit begränsade och inte uppnått tillräckligt hög standard. Framsteg har gjorts när det gäller anställning och utbildning av personal, men utförliga rekryterings- och utbildningsplaner behöver fortfarande slutföras. Förfarandehandböcker föreligger i form av utkast. Dessa handböcker måste snabbt slutföras och det måste anordnas utbildning om dem. Förfarandena måste prövas och rutiner fastställas. Även om arbetslag för förhandskontroller har inrättats vid samtliga förvaltningsmyndigheter måste ett korrekt genomförande av förfarandena vid offentlig upphandling i detta sammanhang kunna påvisas.

Kapitel 22 – Miljö

När det gäller den **övergripande lagstiftningen** har det inte vidtagits några särskilda åtgärder i fråga om allmänhetens medvetenhet och aktiva deltagande på områden som samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar och Natura 2000. Ekonomiska resurser har avsatts för att upprätta ett allmänt tillgängligt register för miljökonsekvensbeskrivningar. Registret har emellertid ännu inte upprättats.

På **avfallshanteringsområdet** har det gjorts få framsteg när det gäller rekryteringen av personal på regional nivå. Utvecklingen av ett integrerat nätverk av anläggningar för bortskaffande av avfall har inte ägnats tillräcklig uppmärksamhet.

När det gäller **vattenkvalitet** måste ändringen av lagen om vatten antas för fullständig anpassning med EU:s ramdirektiv för vatten.

Viss oro kvarstår emellertid.

Den administrativa kapaciteten när det gäller mänskliga resurser, laboratorier och utrustning, särskilt på regional nivå, måste stärkas.

När det gäller **samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar samt riskhantering** har det gjorts framsteg. Det totala antalet samordnade tillstånd har hittills ökat till 108 av de totalt 230 som skall ha beviljats senast i slutet av oktober 2007. För de övriga anläggningarna har förfarandena inletts. Utfärdandet av de återstående tillstånden och kontrollen av efterlevnaden av samtliga tillstånd måste emellertid fortsätta så att denna process avslutas i tid.

När det gäller **luftkvaliteten** har man inte kommit lika långt med införlivandet av EU-lagstiftningen. Det krävs fortfarande ökade ansträngningar för att fullständigt införliva de återstående direktiven om luft (luftkvalitet, nationella utsläppstak, handel med utsläppsrätter, svavelhalt i flytande bränslen).

Det krävs stora ansträngningar för att åstadkomma de planerade framstegen i fråga om genomförandet av åtgärderna på de här områdena.

Kapitel 24 – Samarbete på området rättsliga och inrikes frågor

När det gäller **Schengenregelverket och förvaltningen av EU:s framtida yttre gränser** har det gjorts vissa framsteg. Efter genomförandet av strategin och handlingsplanen för integrerad gränsförvaltning skickades gemensamma utredningsgrupper till gränsområdet i maj 2006, och i juni 2006 placerades gemensamma mobila grupper från tullen och gränspoliserna i området. Det finns för närvarande 13 sådana grupper i arbete. I juni 2006 antog Bulgarien en handlingsplan för att förbereda anslutningen till SIS II i ett senare skede efter anslutningen. Förberedelserna för anslutningen till Schengen efter anslutningen till EU är i stort sett på god väg, men Bulgarien måste också i praktiken visa att landets förberedelser är helt inriktade på SIS II och inte på SIS I+. Rekryteringen av extrapersonal har fortsatt. 137 av de planerade 200 extra gränspoliserna för 2006 har rekryterats. I juli 2006 infördes principen med "one desk payment" som ett pilotprojekt vid Lesovo vid den bulgarisk-turkiska gränsen, men detta behöver nu utvidgas till Bulgariens alla gränser för att minska risken för korruption vid gränsen. I augusti 2006 undertecknade den bulgariska gränspoliserna och Europeiska byrån för förvaltningen av det operativa samarbetet vid Europeiska unionens medlemsstaters yttre gränser, den europeiska gränsförvaltningsbyrån, ett samarbetsavtal. Vidare undertecknades ett avtal med Rumänien om gränsordningen, samarbete och ömsesidigt bistånd, också i augusti. Under perioden maj–september 2006 greps 220 personer vid den bulgariska gränsen medan 499 nekades inresa vid gränsövergångar.

Bulgariens gränser är fortfarande mycket sårbara när det gäller människohandel och varusmuggling, och investeringar i modern utrustning och välutbildad personal bör fortsätta för att säkerställa en hög kontrollnivå.

När det gäller kampen mot **narkotika** har den administrativa kapaciteten vid den nationella kontaktpunkten inom Europeiska centrumet för kontroll av narkotika och

narkotikamissbruk inte förstärkts. Bulgarien fortsätter att vara ett viktigt transitland för narkotikasmuggling. Det praktiska genomförandet av åtgärderna inom ramen för narkotikabekämpningen förblir en utmaning. Sedan maj 2006 har närmare 180 kg heroin, 30 kg hasch och mer än 200 kg amfetamin liksom små mängder marijuana, ecstasy och kokain beslagtogs vid den bulgariska gränsen.

För mer information om **uppgiftsskydd**, se kapitel 3.

Kapitel 28 – Finansiell kontroll

När det gäller **skyddet av EU:s finansiella intressen** har vissa förbättringar konstaterats i kampen mot bedrägeri. Strategin för bedrägeribekämpning och den tillhörande handlingsplanen har förbättrats och hittills har de olika åtgärderna också genomförts i praktiken. I juli skapades en ny central enhet inom enheten för samordning av bedrägeribekämpning för att stärka de berörda nationella organens samordningskapacitet och samarbetet med OLAF inom ramen för bedrägeribekämpningen och skyddet av EU:s finansiella intressen. Genom en väl fungerande central enhet och fullt samarbete mellan de berörda nationella organen inom strukturen måste man nu se till att EU:s finansiella intressen effektivt skyddas.

3. ÖVERSÄTTNING AV GEMENSKAPENS REGELVERK TILL BULGARISKA

Det återstår fortfarande ungefär 1,4 % av gemenskapens regelverk (omkring 1 360 sidor) att översätta för Bulgarien och ungefär 16 % (omkring 15 000 sidor) att granska. Tillsammans med situationen i övriga stadier av produktionen (korrekturläsning, korrigeringar, slutgranskning av institutionernas juristlingvister) innebär detta att ungefär 51 % av det totala antalet sidor (dvs. omkring 48 000 sidor) ännu inte har förberetts för den specialutgåva av Europeiska unionens officiella tidning som kommer att offentliggöras dagen för utvidgningen.

Det är av största vikt att gemenskapens regelverk är fullständigt översatt och granskat före anslutningen så att den rättsliga säkerheten i sekundärlagstiftningen säkerställs. Bulgarien uppmanas att intensifiera ansträngningarna för att uppnå detta mål.

LANDSBILAGA RUMÄNIEN

1. FRÅGOR SOM LYFTES FRAM I SLUTSATSERNA I RAPPORTEN FRÅN MAJ 2006 OCH SOM KRÄVDE YTTERLIGARE ÅTGÄRDER

1.1. Politiska kriterier

Rättsväsendet

Ytterligare framsteg har gjorts när det gäller reformen av rättsväsendet. Genomförandet av den nationella strategin och handlingsplanen för reformen av rättsväsendet har fortsatt. I maj 2006 antogs en lag om medling som innehåller ett system för alternativ tvistlösning. Det kommer att inrättas ett medlingsråd som skall övervaka genomförandet av lagen. En grundläggande genomgång av civil- och straffprocesslagarna och av de därmed sammanhängande processrättsliga reglerna har inletts av justitieministeriet, det högsta rättsrådet, yrkesverksamma domare och åklagare, advokater och utländska experter. Den bör vara avslutad senast det tredje kvartalet 2007. Ärendebalansen vid högsta domstolens civila avdelning har sjunkit från 6 126 mål i slutet av februari 2006 till 5 160 i september.

I juli 2006 avgick den allmänna åklagaren i Rumänien, tillsammans med ledningen för den rumänska underrättelsetjänsten, rumänska underrättelsetjänsten i utlandet och generaldirektoratet för underrättelse och internt skydd till följd av att en åtalad i en terroristrättegång försvunnit och därefter flytt ur landet. Inspektörer inom rättsväsendet har inlett en förundersökning när det gäller de berörda åklagarnas och domarnas agerande.

Det högsta rättsrådet har börjat rangordna graden av komplexitet för de olika slag av mål som hanteras av domstolarna och mäta hur mycket tid som i genomsnitt ägnas åt målen för att hjälpa domstolarna att förvalta de mänskliga resurserna inom rättsväsendet på ett effektivare sätt. Ett pilotprojekt har inletts vid 17 domstolar där domstolstjänstemän kommer att tillåtas utföra ytterligare administrativa arbetsuppgifter som för närvarande sköts av domare och därigenom minska domarnas arbetsbörda. I juni föreslog det högsta rättsrådet förbättringar i lagstiftningen om disciplinära åtgärder för domare. Dessa syftar till att säkerställa att de personer som är föremål för en undersökning inte kan förtidspensioneras för att undkomma påföljder och förhindra dem från att avkunna domar i mål efter det att det högsta rättsrådet har fattat ett första beslut om att de skall avsättas från sin tjänst.

Det högsta rättsrådets handlingsplan har genomförts enligt planerna och följande åtgärder har vidtagits: för det första har interna regler antagits som förhindrar medlemmar i rådet från att rösta i disciplinärenden som rör deras domstol eller åklagarämbete; för det andra har åtgärder vidtagits för att säkerställa en mer konsekvent tolkning och tillämpning av lagen; för det tredje har det fastslagits mer objektiva kriterier för befordran av domare och åklagare och för det fjärde har nya objektiva kriterier fastställts för rekrytering av personal till tillsynsavdelningen och dessa har tillämpats vid urvalet av tre nya inspektörer inom rättsväsendet.

I maj 2006 ratificerade parlamentet kontraktet för renovering av 25 domstolar. Justitiepalatset i Bukarest öppnades på nytt i augusti och hyser nu Bukarests appellationsdomstol och en lokal domstol. Utvecklingen av modern informationsteknik

och kommunikationsutrustning inom rättsväsendet har fortsatt och i juli 2006 var alla domstolar sammankopplade i ett säkert nätverk. Arbetet med att utvidga nätverket till alla åklagarkontor pågår. Programvaran för dokumentering av mål och förvaltning används vid 152 av Rumäniens 237 domstolar och vid 40 av de 235 åklagarkontoren. Lokala datanät har inrättats vid 82 % av domstolarna och vid 90 % av åklagarkontoren. Sedan juli 2006 har alla domstolar och åklagarkontor tillgång till lagstiftning och rättspraxis online.

Viss oro kvarstår emellertid.

Man har ännu inte fått till stånd en enhetlig tolkning och tillämpning av lagen på samtliga nivåer vid alla domstolar i landet. Fem av de fjorton valda medlemmarna i det högsta rådsrådet riskerar att hamna i intressekonflikter när det gäller inspektionsärenden eftersom de innehar ledande ställningar vid domstolar eller åklagarkontor. För en överväldigande majoritet av de nuvarande inspektörerna kan tillräcklig objektivitet inte garanteras. Nya inspektörer bör rekryteras enligt det nya förfarandet för att minska antalet otillsatta tjänster och öka den regionala representationen bland inspektörerna. Det högsta rådsrådet har ännu inte tagit upp frågan om att vissa medlemmars oetiska uppträdande har en negativ inverkan på rådets anseende som kollektivt organ. Det har inte antagits någon lagstiftning rörande en rättslig ram för rättshjälp. Det har ännu inte utnämnts någon ny allmän åklagare. Det har ännu inte vidtagits några åtgärder för att ta itu med de allvarliga förvaltningsmässiga bristerna vid åklagarmyndigheten som till exempel den mycket ojämna arbetsfördelningen, bristen på relevant pågående utbildning och oförmåga att samla in statistiska uppgifter. Denna fråga måste prioriteras.

Sammanfattningsvis fortsätter framstegen i arbetet med att reformera rättsväsendet, särskilt när det gäller att stärka den administrativa kapaciteten. Det krävs ytterligare ansträngningar för att säkerställa en enhetligare tolkning och tillämpning av lagen i syfte att skapa rättssäkerhet. Samtidigt som det högsta rådsrådet har börjat ta itu med några av de viktigaste frågor som rättsväsendet står inför genom sin nyligen antagna handlingsplan, kvarstår oron beträffande möjliga intressekonflikter och etiken när det gäller några av medlemmarna i rådet. Åtgärder bör vidtas för att ta itu med de förvaltningsmässiga bristerna vid åklagarmyndigheten.

Åtgärder för att bekämpa korruption

Rumänien har fortsatt att göra framsteg i kampen mot korruption. Genomförandet av den nationella strategin och handlingsplanen för att bekämpa korruption har fortsatt. I juni 2006 antogs ändringar av straffprocesslagen genom vilka straffrättsligt ansvar för juridiska personer infördes. I juli antogs ny lagstiftning som skärpte bestämmelserna för finansiering av politiska partier.

Antalet oberoende undersökningar av påståenden om korruption på hög nivå, liksom undersökningarnas kvalitet, har fortsatt att öka. Det nationella korruptionsbekämpningsdirektoratet inledde undersökningar av tre nya fall av korruption på hög nivå som gäller en före detta parlamentsledamot, en ledande gestalt inom lokala myndigheter och en högre offentliganställd tjänsteman. Korruptionsbekämpningsdirektoratet har väckt åtal mot sju personer för korruption på hög nivå varav fyra politiker från den regerande koalitionen, två politiker från oppositionen och en framträdande person från näringslivet. Korruptionsbekämpningsdirektoratet har också väckt åtal mot fem domare och

undersöker ytterligare två. Sedan mars 2006 har det nationella korruptionsbekämpningsdirektoratet väckt åtal mot totalt 199 misstänka personer och domstolarna har förkunnat preliminära fällande domar mot 87 åtalade och 82 slutgiltiga fällande domar i mål som initierats av korruptionsbekämpningsdirektoratet. Den kvalitativa förbättringen i korruptionsbekämpningsdirektoratets undersökningar har fortsatt vilket kommer till uttryck i att en del mål som lades ner under den tidigare ledningen tagits upp på nytt och att nya undersökningar har inletts när det gäller de sedan länge pågående skandalerna när det gäller offentlig upphandling. Ramen för korruptionsbekämpningen har blivit effektivare i och med att det nationella korruptionsbekämpningsdirektoratet inleder fler undersökningar på grundval av uppgifter från organ för offentlig kontroll. I maj beviljades korruptionsbekämpningsdirektoratet ytterligare 56 tjänster.

Generaldirektoratet för korruptionsbekämpning vid inrikes- och förvaltningsministeriet har nu 298 anställda som arbetar både nationellt och lokalt. Sedan maj har generaldirektoratet för korruptionsbekämpning gjort preliminära undersökningar gällande 615 personer och överlämnat alla ärenden till den behöriga åklagarmyndigheten vilket resulterade i 157 åtal. Generaldirektoratet har också gjort integritetskontroller som avslöjade korruption inom ministeriet. I maj och juni genomförde den nationella tullmyndigheten 42 kontroller av sin personal, däribland kontroller som baserades på klagomål från allmänheten, och vidtog därefter disciplinära åtgärder mot 41 anställda och skickade ett ärende till det nationella korruptionsbekämpningsdirektoratet för vidare brottsutredning. I september ledde olika gemensamma aktioner från generaldirektoratet för korruptionsbekämpning och det nationella korruptionsbekämpningsdirektoratet till att ytterligare 30 tulltjänstemän liksom flera andra offentliganställda tjänstemän greps, vilket understryker det goda samarbete som etablerats mellan de båda organen för korruptionsbekämpning.

Två nationella kampanjer har inletts för att medvetandegöra allmänheten och offentliganställda tjänstemän, däribland inom rättsväsendet, om korruptionens negativa konsekvenser.

Viss oro kvarstår emellertid.

Det måste finnas en tydlig politisk vilja från alla politiska aktörer att visa att den nya positiva utvecklingen i korruptionsbekämpningen är av varaktig och oåterkallelig karaktär. Det förekom vissa försök i parlamentet att minska effektiviteten för den föreslagna nationella byrån för integritet när det lagförslag behandlades i parlamentet som Rumänien förbundit sig att anta i den nationella strategin och handlingsplanen.

Det gjordes också försök i parlamentet att ändra utnämningsförfarandet för både Rumäniens allmänna åklagare och chefen för det nationella korruptionsbekämpningsdirektoratet vilket skulle medföra ytterligare rättslig och institutionell osäkerhet för ramen för korruptionsbekämpningen. De reformer som genomförts under ledning av justitieministeriet och det nationella korruptionsbekämpningsdirektoratet måste kompletteras med oförminskade ansträngningar från alla andra verkställande organ, de lagstiftande församlingarna och rättsväsendet. Samarbetet mellan de två specialiserade åklagarmyndigheterna måste förbättras ytterligare i fråga om fall som gäller korruption på hög nivå och organiserad brottslighet. Det kan ännu inte säkerställas att alla domare har tillräckliga specialkunskaper att pröva och döma komplexa mål som gäller finansiell och ekonomisk

brottslighet. Hittills har det inte avkunnats några slutgiltiga fällande domar i mål som gällt korruption på hög nivå och som föranletts av de nya undersökningar som det nationella korruptionsbekämpningsdirektoratet inledde i september 2005. Korruptionen fortsätter att vara en källa till oro. Vissa sektorer som hälso- och sjukvård, utbildning och lokala myndigheter är särskilt sårbara.

Sammanfattningsvis fortsätter framstegen i kampen mot korruption, särskilt när det gäller inledande av brottsundersökningar och väckande av åtal. Det krävs ytterligare åtal, rättegångar, slutgiltiga fällande domar för de skyldiga samt avskräckande domar i mål om korruption på hög nivå för att säkerställa att den nya utvecklingen blir hållbar och oåterkallelig. Alla politiska aktörer måste visa sitt engagemang för en allvarligt menad och effektiv bekämpning av korruption och säkerställa att ingen anses stå över lagen. När en fungerande byrå för integritet har inrättats och samarbetet mellan åklagare som sysslar med korruption och organiserad brottslighet har förbättrats måste stabiliteten i den rättsliga och institutionella ramen för korruptionsbekämpning säkerställas.

1.2. Kriterier avseende gemenskapens regelverk

Ackreditering av utbetalningsställen

Det har nyligen gjorts framsteg när det gäller inrättandet av utbetalningsställen. Kontraktet med IT-företaget för utveckling av IT-programvara undertecknades den 15 juli och arbetet inleddes i slutet av juli. En detaljerad arbetsplan har upprättats. Ytterligare IT-utrustning har installerats. Ytterligare personal har rekryterats och utbildning har inletts.

Viss oro kvarstår emellertid.

Det återstår ett antal frågor att ta itu med när det gäller utbetalningsställena, bland annat i fråga om installation av ett adekvat IT-system i tid, tillräcklig personal, utrustning och kontorslokaler liksom bristfälligheter i flertalet förvaltnings- och kontrollförfaranden.

Sammantaget finns det fortfarande en påtaglig risk för att utbetalningsställena inte kommer att fungera korrekt vid tidpunkten för anslutningen.

Det integrerade administrations- och kontrollsystemet

Det har nyligen gjorts framsteg när det gäller inrättandet av det integrerade administrations- och kontrollsystemet. Kontraktet med IT-företaget för utveckling av programvara för det integrerade administrations- och kontrollsystemet undertecknades den 15 juli och arbetet inleddes i slutet av juli. En detaljerad arbetsplan har upprättats och en modul för jordbruksregistret har utvecklats. Jordbrukarregistret innehåller uppgifter om flertalet jordbrukare och det har gjorts ytterligare framsteg när det gäller att upprätta en koppling mellan jordbrukarregistret och systemet för identifiering av jordbruksskiften/det geografiska informationssystemet (LPIS/GIS). Det har avsatts ytterligare resurser för arbetet med att inrätta LPIS/GIS, vilket har gjort att arbetet går snabbare.

Viss oro kvarstår emellertid.

Det återstår en del frågor att ta itu med som rör installationen av ett adekvat IT-system för det integrerade administrations- och kontrollsystemet i tid, den snäva tidsplanen för

att fullborda systemet för identifiering av jordbruksskiften/det geografiska informationssystemet och systemens kvalitet. Dessutom måste ytterligare personal rekryteras och utbildas för kontroller på plats, utrustning måste köpas och handböcker färdigställas.

Sammantaget finns det fortfarande en påtaglig risk för att det integrerade administrations- och kontrollsystemet inte kommer att fungera korrekt vid tidpunkten för anslutningen. Det krävs fortfarande ökade ansträngningar under hela den tid som står till förfogande innan systemet införs för att se till att det integrerade administrations- och kontrollsystemet blir funktionsdugligt.

TSE och animaliska biprodukter

Rumänien har gjort goda framsteg när det gäller insamling och behandling av döda djur och animaliska produkter (TSE). Upphandlingsavtal för insamling, bortskaffande och behandling av animaliska biprodukter har undertecknats med ett ungerskt-rumänskt konsortium. Den framtida organisationen, från och med januari 2007, av systemet för hantering av animaliskt avfall har fastställts. De tre befintliga konverteringsanläggningarna i Popesti, Coldea och Dej kommer att moderniseras så att de kan behandla animaliska biprodukter i enlighet med EU:s normer. Veterinärmyndigheterna och konsortiet har enats om ett detaljerat program för omstrukturering och modernisering av varje enskild anläggning. Animaliskt avfall av riskkategori 1 och 2 (högriskmaterial) kommer att behandlas enbart i Coldea medan anläggningarna i Popesti och Dej kommer att bearbeta animaliskt avfall av riskkategori 3 (lågriskmaterial). Två förbränningsenheter kommer att ta hand om avfallet från anläggningen i Coldea. I konsortiets program planeras uppförande av 21 mellanstationer för insamling och transportmedel. Konsortiet har också åtagit sig att bränna större delen av lagret av kött- och benmjöl.

Konsortiet planerar dessutom att bygga fyra nya konverteringsanläggningar för att stegvis ersätta de befintliga anläggningarna. I juni 2006 inrättades en kommitté som skall samordna upprättandet av ett konverteringssystem som uppfyller EU:s krav. Myndigheterna i varje enskilt län har utsett en person som skall övervaka utvecklingen av konverteringssystemet.

Viss oro kvarstår emellertid.

De planerade tidsfristerna (slutet av november 2006) för modernisering och uppförande av konverteringsanläggningar är mycket snäva med hänsyn till att de måste godkännas av de rumänska veterinärmyndigheterna och anmälas till kommissionen. På samma sätt inger också tidsplaneringen för uppförande eller modernisering av mellanstationer för insamling liksom tidsplaneringen för förvärv av transportmedel anledning till oro.

Skatteförvaltning – sammanlänkning med IT-system

Rumänien har gjort avsevärda framsteg när det gäller förberedelserna av systemet för utbyte av information om mervärdesskatt, mervärdesskatt på elektroniska tjänster och systemet för förflyttning och kontroll av punktskattepliktiga varor. Det rumänska finansministeriet har tagit på sig ansvaret för att införa systemet med hjälp av det arbetslag som har ansvaret för projektet. Rumänien har framgångsrikt klarat överensstämmelsestesterna av tillämpningen av systemet för utbyte av information om

mervärdesskatt och systemet för förflyttning och kontroll av punktskattepliktiga varor, och uppfyller följaktligen sina skyldigheter på det här området. Utvecklingen av mervärdesskatt på elektroniska tjänster är på god väg och förväntas vara fullt fungerande vid tidpunkten för anslutningen under förutsättning att Rumänien fortsätter att göra framsteg i oförminskad takt.

2. ÖVRIGA FRÅGOR DÄR YTTERLIGARE FRAMSTEG KRÄVDES I MAJ 2006

I detta avsnitt bedöms Rumäniens framsteg med hänsyn till frågor som anknyter till de politiska och ekonomiska kriterierna samt till gemenskapens regelverk och som fortfarande var olösta enligt majrapporten.

2.1. Politiska kriterier

Reform av den offentliga förvaltningen

Det har gjorts framsteg när det gäller reformen av den offentliga förvaltningen. I juli antog parlamentet två mycket viktiga lagar, nämligen lagen om lokala offentliga finanser och lagen om offentliganställda tjänstemän, som ändrar tjänsteföreskrifterna för offentliganställda tjänstemän. Den förstnämnda kompletterar den rättsliga ramen för decentralisering. Arbetet fortsätter med att säkerställa överföringen av befogenheter från den centrala regeringen till den mest lämpade subnationella nivån. Tidsplanering och förfaranden håller på att utarbetas för decentralisering av ansvar och resursförvaltning, även den ekonomiska förvaltningen. Decentraliseringsprocessen har nu kommit igång.

Syftet med den ändrade lagen om offentliganställda tjänstemän är att decentralisera förvaltningen. Den innebär också förbättringar för rekryteringsförfarandet och fastställer de offentliganställda tjänstemännens rättigheter och skyldigheter. Dessutom syftar den till att fastställa karriärstrukturer och förfaranden för rekryteringen av offentliga tjänstemän på högre nivå och att avpolitisera förvaltningen.

Vissa framsteg har gjorts när det gäller utformningen av politik. Rollen för regeringens generalsekretariat har fastställts. Regeringen har utarbetat en handbok om metoder för konsekvensanalyser och en allmän metod för den strategiska planering som sker i ministerierna och regeringens generalsekretariat. Den sistnämnda innehåller åtgärder för att förse myndigheterna med en klar och heltäckande ram för utarbetande och samordning av den offentliga politiken, med ett aktivt deltagande från det civila samhällets sida.

Viss oro kvarstår emellertid.

Utarbetandet av en ny lag om enhetlig lön för offentliganställda tjänstemän, som komplement till de nya tjänsteföreskrifterna för offentliganställda tjänstemän, kommer sannolikt att försenas ytterligare. Regeringen fortsätter att använda s.k. extraordinära förordningar för att anta lagar (105 lagar antogs mellan februari och juli 2006). Detta innebär ett kringgående av parlamentets lagstiftande roll och tillsynsroll och detta förfarande bör bara användas vid exceptionella omständigheter.

Människohandel

Strategin och handlingsplanen för att bekämpa människohandel för åren 2006–2010 antogs i augusti 2006. Det har gjorts framsteg när det gäller fylla vakanserna vid den

nationella myndigheten mot människohandel och för tillsyn av stöd till offer för människohandel. Åtta regionala kontor och ett IT-system för registrering av offer för människohandel som återvänder till Rumänien kommer att upprättas. Ett delvis statligt finansierat program planeras för att ge offren den medicinska, psykologiska och rättsliga hjälp som de behöver. Hittills under 2006 har totalt 130 offer fått hjälp vid center, antingen statligt drivna sådana eller center som drivs av icke-statliga organisationer, eller i hemmet. I maj 2006 avslöjades 45 fall av människohandel och 15 av de 91 inblandade människohandlarna greps.

Viss oro kvarstår emellertid.

Det krävs ökade insatser för att ytterligare underlätta offrens sociala återintegrering. Det finns fortfarande 16 vakanser (av totalt 34 tjänster) vid den nationella myndigheten. Det har ännu inte antagits någon utökad budget som tar hänsyn till de arbetsuppgifter som myndigheten har tilldelats. Det IT-system som behövs för registreringen av offer för människohandel som återvänder till Rumänien är ännu inte operativt och åtgärderna för att underlätta offrens sociala återintegrering är få.

Misshandel i häkten och förhållandena i fängelser

Det har gjorts framsteg när det gäller förhållandena vid frihetsberövande. Den rumänska polisen har renoverat sex häkten och stängt ett. Under maj och juni kontrollerade polisen förhållandena i häktena i nio län och vid fem polisstationer i Bukarest. Inga kränkningar av de mänskliga rättigheterna eller överträdelser mot processuella normer som att placera häktade personer och dömda fångar i samma cell konstaterades. Det centrala direktoratet för straffrättsliga påföljder tog emot tre anklagelser om misshandel som utförts av polistjänstemän. De därpå följande undersökningarna konstaterade att anklagelserna var utan grund. I juni 2006 antogs en lag om verkställighet av straffrättsliga påföljder som föreskriver differentierade villkor för frihetsberövande i fängelserna (anstalter med maximal säkerhet, slutna, halvöppna och öppna anstalter). Genom lagen underlättas också förbättringar av förhållandena i fängelser och den stärker domarnas kontroll av avtjänade domar.

Viss oro kvarstår emellertid.

Det förekommer fortfarande rapporter om misshandel från anställda vid brottsbekämpande myndigheter och fängelsepersonal, ibland även om övervåld. Rättsliga prövningar av sådana anklagelser är fortsatt sällsynta och det har inte utdömts några påföljder sedan maj. Arbetet med att flytta ut häktade från utrymmen i polisstationernas källarvåningar till lämpligare lokaler fortsätter.

Skydd av barn

När det gäller skydd av barn har det gjorts ytterligare framsteg. Myndigheterna har fortsatt genomförandet av 2005 års lag om barns rättigheter och om adoption. Detta har bringat Rumäniens lagstiftning i överensstämmelse med FN:s konvention om barnets rättigheter och gjort den jämförbar med medlemsstaternas lagstiftning. Antalet barn som är placerade på institutioner fortsätter att minska. Förhållandena i de kvarvarande institutionerna har förbättrats betydligt och håller numera över lag god standard. Många barn har förenats med sina familjer eller placerats i fosterhem med utbildad personal. Dessutom måste den handlingsplan som syftar till att hjälpa mödrar för att förhindra att

de överger sina nyfödda barn genomföras med stor omsorg. När det gäller barn med funktionshinder har de rumänska myndigheterna inrättat en arbetsgrupp som grundligt skall undersöka förhållandena för dessa barn på barnhem, sjukhus och internatskolor, i syfte att förbättra förhållandena.

Vård av funktionshindrade samt psykisk hälso- och sjukvård

Endast begränsade framsteg har gjorts. Handlingsplanen för genomförandet av reformstrategin inom den psykiska hälso- och sjukvården 2006–2009 antogs i maj 2006. Ett nationellt center för psykisk hälsa inrättades i augusti 2006 för att samordna reformen. Rekryteringen av socialarbetare som skall övervaka att de mänskliga rättigheterna respekteras vid psykiatriska inrättningar har fortsatt och bör snart slutföras. När det gäller funktionshinder har avinstitutionaliseringen fortsatt. Den nationella myndigheten för personer med funktionshinder har nyligen beviljat medel till icke-statliga organisationer för tillhandahållande av tjänster till personer med funktionshinder. 18 sociala tjänster håller på att förberedas, däribland utbildning och integrering i arbetslivet, vårdhem för tillfälligt boende och skyddat boende.

Viss oro kvarstår emellertid.

När det gäller funktionshinder måste främjande av högkvalitativa tjänster för funktionshindrade nu tydligt prioriteras, t.ex. kommunbaserade alternativa tjänster liksom ökad tillgång till sysselsättning och utbildning. När det gäller den psykiska hälsan behövs det, trots att vissa steg tagits för att ta itu med de mest akuta problemen, större insatser för att få bort överbeläggningen på vissa psykiatriska inrättningar, och se till att både antalet anställda och behandlingen blir tillräcklig. För att säkerställa att reformen av den psykiska hälso- och sjukvården genomförs korrekt måste detta arbete ingå som en del av en övergripande strategi och en kontinuerlig uppföljning.

Återlämnande av egendom

När det gäller återlämnande av egendom har det gjorts vissa framsteg. Lagstiftningen har ändrats för att förenkla systemet med fastställande och utbetalning av kompensationer. Behandlingen av ärendena går emellertid fortfarande långsamt.

Skydd och integration av minoriteter

När det gäller skydd av minoriteter kan endast begränsade framsteg rapporteras. Lagförslaget om nationella minoriteters ställning och fastställandet av principer för jämlikhet, icke-diskriminering och mångkulturalism diskuteras fortfarande i parlamentet. Denna lagstiftningsprocess bör följas uppmärksamt. Den nya nationella sysselsättningsplan som godkändes i augusti 2006 omfattar riktade åtgärder för minoriteter, däribland romer. Lagen om förhindrande och beivrande av alla former av diskriminering har ändrats för att överensstämma med EU:s normer när det gäller den oberoende ställningen för det nationella rådet för diskrimineringsbekämpning. Den administrativa kapaciteten för den nationella myndigheten för romerna har förbättrats eftersom det inrättas regionala kontor. Myndigheten har också börjat genomföra lokala utvecklingsprojekt som kan komma att innebära ett betydande och varaktigt bidrag för att förbättra romernas situation. Viss oro kvarstår emellertid.

Genomförandet går långsamt. Den sociala integreringen av den romska minoriteten förblir ett strukturellt problem. Generellt sett är levnadsvillkoren fortfarande otillfredsställande. Sysselsättningsåtgärder bör utvecklas ytterligare och genomföras. Det tillhandahålls inte alltid tillräckliga resurser för strategier och politik när det gäller romerna, särskilt på lokal nivå. De rumänska myndigheterna visar ännu inte att man tillämpar en nolltoleranspolitik på samtliga nivåer när det gäller rasism mot romer.

Det förekommer fortfarande fall av institutionellt våld och övergrepp mot romer, som t.ex. polisräder och vräkningar utan att de drabbade ges någon alternativ bostad. I allmänhet är medvetenheten om romernas situation och om regeringens strategi för romerna låg, särskilt i de lokala samhällen där vräkningarna sker. Lokala myndigheter bör få stöd för att ta fram lokala utvecklingsprojekt och finna lösningar på problemen gällande huruvida romska bosättningar är lagliga och andra problem. Den institutionella ramen för genomförandet av den nationella strategin för romer är ännu inte tillräckligt effektiv och tenderar att minska möjligheterna för den nationella myndigheten för romer och företrädare för den romska befolkningsgruppen att delta effektivt i beslutsfattande på relevanta områden. Rumäniens förberedelser på detta område bör intensifieras med omedelbar verkan och fortsätta efter anslutningen.

2.2. Ekonomiska kriterier

Makroekonomisk stabilitet och politiksammansättning

I rapporten från maj 2006 bekräftades att Rumänien är en fungerande marknadsekonomi och det konstaterades att en mera ändamålsenlig finanspolitik, monetär politik och lönepolitik hade antagits. Sedan rapporten lades fram har det gjorts framsteg på följande områden: Den allmänna statliga budgeten uppvisade ett överskott på 1,5 % av BNP för de första sex månaderna 2006. Inflationen fortsatte att sjunka. Centralbanken skärpte reserveringskraven och ökade styrräntan försiktigt med hänsyn till inflationstryck och risk för inflation. Den reala lönetillväxten komparerades till stor del av produktivitetstillväxten.

Viss oro kvarstår emellertid.

Finanspolitiken lättades upp avsevärt eftersom det ursprungliga målet för underskottet för 2006 på 0,5 % av BNP justerades uppåt till 0,9 % i april och 2,5 % i juni. De budgeterade utgifterna ökades med nära 3,5 % av BNP, varav 0,4 % av BNP avsätts för högre löner inom den offentliga sektorn. Denna konjunkturförstärkande politik avviker från den finanspolitik på medellång sikt som Rumänien tidigare lade fram. Den skapar en ökad risk för att referensvärdet för budgetunderskottet på 3 % av BNP överskrids. Inflationsutvecklingen ger inga garantier om att målet för 2006 uppnås. Den mindre strama finanspolitiken och ökande kreditillväxt förvärrar utsikterna till att nå det kommande årets inflationsmål.

Utgiftsreform och skattedisciplin

I rapporten från maj 2006 konstaterades att reformen av de offentliga utgifterna liksom förbättringen av skattedisciplinen måste gå vidare och skatteintäkterna öka. Sedan rapporten lades fram har det gjorts framsteg på följande områden: uppbörd av inkomstskatt och mervärdesskatteintäkter, skattebasen har breddats och skattesatsstrukturen har förbättrats genom ändringar av skattelagen.

Viss oro kvarstår emellertid.

Uppmjukningen av utgiftspolitiken åtföljdes inte av några åtgärder för att förbättra prioriteringen av offentliga utgifter och kapaciteten att genomföra omfattande offentliga investeringsprojekt. Bara ungefär hälften av extrautgifterna avsattes till investeringar. Lönerna i den offentliga sektorn, subventioner och offentliga uppköp av varor och tjänster ökade med 1,1 % av BNP. Pensionsreformen har ännu inte till alla delar antagits av parlamentet. Ytterligare förbättringar när det gäller skatteuppbörd och skattedisciplin är nödvändiga för att förbättra hållbarheten i de offentliga finanserna.

Privatisering och industriell omstrukturering

I rapporten från maj 2006 bekräftades på nytt att Rumänien är en fungerande marknadsekonomi och att det för fördjupade strukturreformer krävdes en fortsatt omstrukturering inom energi, gruvdrift och transport samt framsteg i genomförandet av privatiseringsprogrammet. Sedan majrapporten lades fram har det skett vissa framsteg. Det sammanlagda antalet företag med statligt deläggande minskade något. Fyra företag med statligt majoritetsägande som ingått i privatiseringsmyndighetens (AVAS) portfölj har privatiserats eller trätt i likvidation. Justeringen av priserna inom energisektorn i enlighet med kostnadsutvecklingen har fortsatt. Gruvnedläggningar och anpassning av antalet anställda fortsatte inom ramen för programmet för omstrukturering av gruvindustrin.

Viss oro kvarstår emellertid.

När det gäller privatiseringar har regeringens mål inte kunnat nås och processen har generellt varit långsam inom banksektorn, energisektorn och försvarsindustrin. Det finns fortfarande exempel på statsägda företag (bl.a. Tractorul Brasov) där fortsatt stöd från staten föredras framför likvidation. Målet att sälja ut fem stora industriföretag före utgången av mars 2006 har ännu inte nåtts. Gapet mellan internationella och inhemska leverantörers gaspriser bör minskas till förmån för stärkt konkurrens på den inhemska marknaden.

Företagsmiljö

I rapporten från maj 2006 konstaterades att ackumuleringen av nya obetalda, förfallna skulder fortsatte och att konkursreglerna fortfarande hade brister. Sedan majrapporten lades fram har det skett vissa framsteg. Totalbeloppet av obetalda, förfallna skatteskulder har sjunkit och ackumuleringen av nya obetalda, förfallna skulder sker i långsammare takt. Allt fler skattebetalare med stora skulder går i konkurs eller ställs inför tvångsindrivning. Andelen avgifter på energiområdet som faktiskt betalas har ökat något. Ett högt antal nya insolvensfall registrerades, antalet lösta fall ökade och fler fall löstes snabbt.

Viss oro kvarstår emellertid.

Antalet totala respektive nya obetalda, förfallna skatteskulder är fortfarande högt och förekommer främst i fråga om statsägda företag. Regeringen återupptog sin praxis att avskriva stora skulder då den beslutade att stryka skulder för mer än 1 % av BNP för en större energileverantör utan att visa upp övertygande restruktureringsåtgärder. Obetalda räkningar är en utbredd farsot inom energisektorn. I syfte att skapa rättvisa

konkurrensvillkor för företagen bör budgetdisciplinen förbättras och ytterligare framsteg måste göras när det gäller rättsväsendets sätt att fungera.

2.3. Kriterier avseende gemenskapens regelverk

I detta avsnitt bedöms utvecklingen på de områden inom regelverket där det krävdes ökade ansträngningar i maj 2006. Två kategorier fastställdes:

- Områden där betydande framsteg har gjorts och där Rumänien är på god väg om framstegen fortsätter i samma takt.
- Områden där ytterligare förbättringar krävs och där Rumäniens förberedelser bör fortsätta.

2.3.1. Områden där förberedelserna är på god väg

Kapitel 1 – Fri rörlighet för varor

Framsteg har gjorts när det gäller **övergripande och förfaranderelaterade åtgärder**, särskilt när det gäller den administrativa kapaciteten i samband med ackreditering. Bestämmelserna för det rumänska ackrediteringsorganet har förbättrats, personal har rekryterats och utbildats och dokumentation har förberetts eller slutförts för att organet skall återfå sin ställning som signatär av det multilaterala avtalet om ackrediteringssamarbete när det gäller kvalitetsförvaltningssystem och organ för produktcertifiering. Sammanfattningsvis har Rumänien gjort tillfredsställande framsteg på de ovan nämnda områdena när det gäller fri rörlighet för varor.

Kapitel 2 – Fri rörlighet för personer

Rumänien har gjort goda framsteg genom parlamentets antagande av lagstiftning som syftar till att införliva gemenskapens regelverk när det gäller **medborgerliga rättigheter** för EU-medborgare och deras familjer att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier, och genom ändringar av lagstiftning i syfte att se till att icke-rumänska EU-medborgare behandlas på samma villkor som rumänska medborgare när det gäller tillträde till utbildning och avgifter för utbildning. Gemenskapens regelverk när det gäller **rösträtt** har ännu inte införlivats. Rumäniens förberedelser på det här området bör fortsätta under de månader som återstår fram till anslutningen.

Kapitel 3 – Frihet att tillhandahålla tjänster

Det har gjorts goda framsteg när det gäller att identifiera hinder **för etableringsrätten och friheten att tillhandahålla tjänster** och att undanröja oförenligheter med EG-fördraget. Rumänien har nu en rättslig ram som gör det möjligt för personer från Europeiska gemenskapen och Europeiska ekonomiska samarbetsområdet att tillfälligt tillhandahålla tjänster utan att behöva skaffa ytterligare tillstånd.

Kapitel 6 – Konkurrenspolitik

Rumänien har fortsatt att göra goda framsteg när det gäller att se till att reglerna för **statligt stöd** följs. Konkurrensrådets bedömning och analys av statliga stödåtgärder fortsätter att vara av tillfredsställande kvalitet och oberoende. Rumänien har gjort stora framsteg när det gäller att upprätta disciplin i fråga om statligt stöd, och offentliga

myndigheter och näringslivet är nu medvetna om sina respektive rättigheter och skyldigheter, även om de stödbeviljande myndigheternas agerande (särskilt finansministeriet) behöver förbättras. Ett exempel på detta är det statliga stöd som beviljats i form av skattebefrielse för det nationella lotteriet. Ansträngningarna måste fortsätta när det gäller att slutföra bedömningen av stödåtgärder till förmån för större företag som behöver omstruktureras.

Beträffande statligt stöd till stålindustrin har de rumänska myndigheterna haft ett nära samarbete med kommissionen om genomförandet av det nationella programmet för omstrukturering av stålindustrin. Rumänien har fortsatt att uppfylla sina åtaganden att inte bevilja något stöd till de stålföretag som omfattas av det nationella programmet för omstrukturering.

Det krävs emellertid ökade ansträngningar för att säkerställa långsiktig lönsamhet för stålföretagen när omstruktureringsperioden är över. Omstruktureringsstöd som beviljats stålföretag som inte omfattas av det nationella omstruktureringsprogrammet har återvunnits.

Kapitel 7 – Jordbruk

Det har gjorts framsteg på de flesta områden. Den administrativa kapaciteten (personal och utbildning) för den **gemensamma organisationen av marknaden** inom de flesta olika sektorer har förbättrats. Ett antal handböcker för olika förfaranden har förberetts eller färdigställts. De viktigaste framstegen inom de specifika sektorerna är följande: formellt godkännande av 128 interventionsorter för spannmål; formellt godkännande av 288 uppköpare av mjölk, regeringens upprättande av en metod för tilldelning av individuella mjölkkvoter och en nationell reserv. Inom köttsektorn har den rättsliga ramen för klassificering av slaktkroppar slutförts och systemet för klassificering av slaktkroppar av svin har börjat användas. Vinodlingsregistret har nu utformats så att det är förenligt med det integrerade administrations- och kontrollsystemet.

När det gäller veterinärfrågor är den nationella husdjursuppfödning myndigheten nu operativ. När det gäller **det veterinära kontrollsystemet på den inre marknaden** har systemet för identifiering av djur och registrering av förflyttningar av dessa inrättats. Databasen över nötkreatur är operativ. Förvaltningen av databasen måste emellertid förbättras väsentligt vilket innebär att veterinärmyndighetens administrativa kapacitet måste stärkas. Byggnadsarbetena för åtta gränskontrollstationer har kommit långt. Personal utbildas. Enligt den rumänska tidsplanen bör alla gränskontrollstationer kunna tas i drift i oktober 2006.

Kapitel 8 – Fiske

Rumänien har gjort goda framsteg när det gäller **fiske** genom att anta en s.k. extraordinär förordning för att tydliggöra hur strukturfonderna skall förvaltas. Det nationella bolaget för förvaltning av fiskeresurser kommer därför inte längre att anses som ett förmedlande organ för förvaltningen av EU-medel. Förberedelserna för det nationella strategiska programmet och det operativa programmet har hunnit långt. Den samlade administrativa kapaciteten för den nationella myndigheten för fiske och vattenbruk har stärkts.

Kapitel 10 – Beskattning

På området **direkt beskattning** har Rumänien i stort sett fullbordat införlivandet av direktiven som gäller indirekta skatter på kapitalanskaffning, fusioner, mor/dotterbolag, räntor och royaltyer samt sparande. Flera aspekter måste emellertid korrigeras före anslutningen. Genom skattelagen har anpassningen på området administrativt samarbete och ömsesidigt administrativt bistånd fullbordats. Rumänien har också avskaffat alla skattefria butiker vid alla sina landgränser. Under förutsättning att alla ändringar antas kommer Rumänien därför att vara redo för anslutning på det här området.

Det har gjorts framsteg när det gäller **indirekt beskattning**. Genom den nya skattelagen fullbordas anpassningen på det här området genom att bestämmelserna för förflyttningar inom gemenskapen av alla harmoniserade produktkategorier och energidirektivet införlivats. Rumänien har också nått upp till minimiskattenivåerna för energiprodukter (med undantag av blyhaltig bensin och tung eldningsolja), alkoholprodukter och tobaksvaror och har infört den nedsatta punktskattesatsen (50 %) för mindre fruktodlares privata konsumtion. När det gäller mervärdesskatt avlägsnas genom den nya skattelagen, som träder i kraft den 1 januari 2007, de återstående skillnaderna i förhållande till gemenskapens regelverk och gemenskapsordningen införs. Genom skattelagen infördes emellertid också lagstiftning om beskattning av bilar vilket inte är förenligt med EG-fördraget och EG-domstolens rättspraxis.

Kapitel 18 – Utbildning och yrkesutbildning

När det gäller **gemenskapsprogrammen** har det beslutats att delegera förvaltningen av det framtida "Aktiv ungdom"-programmet till en gemensam nationell myndighet för programmen "Livslångt lärande" och "Aktiv ungdom". Detta bör följas upp med lämpliga åtgärder för att säkerställa att sammanslagningen sker under gynnsamma förhållanden. Det finns planer på att utarbeta ett protokoll mellan tre parter, nämligen utbildnings- och forskningsministeriet, den nationella ungdomsmyndigheten och den nationella myndigheten för samarbete och övervakning, och därigenom garantera insyn och en korrekt användning av medlen.

Kapitel 21 – Regionalpolitik

Det har gjorts goda framsteg när det gäller de **institutionella strukturerna** (administrativ kapacitet). Rumänien har i stort sett genomfört rekryterings- och utbildningsplanerna. Den formella delegeringen av arbetsuppgifter från förvaltningsmyndigheter till förmedlande organ har inletts. Vissa åtgärder har vidtagits när det gäller samordningsförfaranden. Förberedelserna för att skapa en projektbank har hunnit långt inom de flesta sektorer.

Goda framsteg har också gjorts när det gäller **övervakning och utvärdering** såtillvida att upprättandet av informationssystemet för förvaltning har gått enligt planerna. Utvärderingskapaciteten har utvecklats ytterligare genom att man inrättat enheter för utvärdering, utarbetat en utvärderingsstrategi samt genomfört utbildning och informationskampanjer.

Det krävs emellertid fortfarande ökade ansträngningar när det gäller kapacitetsuppbyggnaden på samtliga nivåer för att säkerställa att EU-medlen utnyttjas fullt ut samtidigt som gemenskapens regelverk efterlevs. Förfarandena för att välja ut projekt, och särskilt genomförandet av dessa, måste följas noga för att säkerställa att de problem som konstaterats i samband med stöden inför anslutningen inte fortsätter.

Kapitel 22 – Miljö

Goda framsteg kan noteras när det gäller den **administrativa kapaciteten** i allmänhet. Personal har rekryterats och utbildats. Ansvarsfördelningen mellan de olika nivåerna inom miljöförvaltningen har förbättrats. Miljöministeriets och den nationella miljömyndighetens rådgivande funktion gentemot regionala och lokala myndigheter måste emellertid stärkas. De återstående vakanserna måste fyllas före anslutningen och utbildningsbehoven åtgärdas för att säkerställa att det finns tillräcklig och kvalificerad personal.

När det gäller den **övergripande lagstiftningen** är anpassningen av lagstiftningen fullbordad när det gäller allmänhetens deltagande och tillgång till rättslig prövning och genomförandet måste fortsätta utan dröjsmål.

Lagstiftningen när det gäller **avfallshantering** har införlivats fullt ut. Den administrativa kapaciteten har stärkts och är särskilt på regional nivå nu bättre rustad för att klara genomförandet av gemenskapens regelverk på avfallsområdet. Regionala avfallshanteringsplaner har utarbetats. Andra viktiga förberedelseåtgärder har vidtagits för att genomföra direktiven om deponering av avfall, förpackningsavfall och avfall som utgörs av eller innehåller elektriska eller elektroniska produkter. Vägledningen och rådgivningen från myndigheterna på nationell nivå bör emellertid förbättras.

När det gäller **vattenkvaliteten** har införlivandet av lagstiftningen fullbordats. Övervakning av vattenkvaliteten har inrättats i enlighet med de parametrar och den frekvens som anges i gemenskapens regelverk. Andra viktiga genomförandeåtgärder har vidtagits, däribland identifiering av vattentäkter för dricksvatten och en ny inventering för att bygga uppsamlingsystem för avloppsvatten och reningsverk. Investeringarna i vatteninfrastruktur har fortsatt och en ny finansiell strategi har utarbetats.

På området **industriella föroreningar** konstateras goda framsteg när det gäller tillståndsförfarandet i samband med direktivet om samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar. Den 31 augusti 2006 hade 549 ansökningar lämnats in av de 607 anläggningar som behöver tillstånd, och av dessa har 272 beviljats tillstånd. Arbetet med tillstånd som gäller vattenförvaltning har harmoniserats med tillståndsförfarandet i samband med samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar så att det inte längre finns någon risk för förseningar i detta förfarande. Det är emellertid viktigt att de återstående tillstånden utfärdas i tid utan att det ges avkall på kvaliteten.

Kapitel 24 – Samarbete på området rättsliga och inrikes frågor

Det har också gjorts framsteg när det gäller **polissamarbete och bekämpning av organiserad brottslighet**. Den nationella polisen har fått fler än 1000 nya anställda varav de flesta kommer att arbeta med upprätthållande av den allmänna ordningen. Nya patrullbilar har köpts in för att öka polisernas möjlighet att täcka avlägset belägna landsbygdsområden. Kapaciteten för att bekämpa organiserad brottslighet har också blivit bättre genom användning av ytterligare IT-utrustning och programvara. Det kriminaltekniska laboratoriet har fått ny utrustning för DNA-analyser.

När det gäller **narkotikabekämpning** har antalet anställda vid den nationella myndigheten för narkotikabekämpning ökat till över 95 % av målet för Rumänien och sju rådgivningscenter över hela landet har renoverats. Från maj till och med den 26 juni

beslagtogs ungefär 20 kg narkotika, däribland nästan 2 kilo heroin och över 1 800 ecstasypiller. Dessutom beslagtogs över 63 kilo och 440 liter narkotikaprekursorer som används vid narkotikatillverkning.

När det gäller **civillrättsligt och straffrättsligt samarbete** har anvisningar för domare och åklagare offentliggjorts online med en beskrivning av de förfaranden som skall följas efter anslutningen. Förberedelserna fortsätter för Rumäniens integration i det europeiska rättsliga nätverket och de berörda utbildningsinstituten har genomfört utbildning på det här området.

Kapitel 28 – Finansiell kontroll

Rumänien har antagit en övergripande strategi för att utveckla den **finansiella kontrollen inom den offentliga sektorn** i enlighet med internationella normer och bästa praxis inom EU. Genomförandet av strategin går framåt och sker i överensstämmelse med gemenskapens regelverk. Preventiv finansiell kontroll håller gradvis på att införas som en del i ledningsansvar.

När det gäller **kontrollen av utgifter för strukturåtgärder** är de organ som skall genomföra stöd inför anslutningen inom ramen för ISPA fullt operativa och ansökan om att få tillämpa systemet för utvidgat decentraliserat genomförande för hela ISPA-systemet har godkänts. Detta är bevis på att Rumänien har uppnått en tillfredsställande kontroll av utgifterna för strukturåtgärder. När det gäller stödet inför anslutningen inom ramen för Phare krävdes det enligt den avslutade granskningen inom ramen för systemet för utvidgat decentraliserat genomförande ytterligare åtgärder från Rumäniens sida för ett godkännande innan årets slut.

2.3.2. Områden där det behövs ytterligare framsteg

Kapitel 1 – Fri rörlighet för varor

Viss positiv utveckling kan konstateras när det gäller lagstiftning **enligt den gamla metoden** i fråga om kontrollen av odling, produktion och saluföring av genetiskt modifierade organismer. Rumänien har fullbordat införlivandet av lagstiftningen om livsmedelssäkerhet. Den rättsliga ram som är nödvändig för att inrätta ett system för registrering och kontroll av GMO-grödor är på plats, och omfattar ett förbud mot odling av genetiskt modifierad soja från och med anslutningen.

Viss oro kvarstår emellertid.

Det krävs betydande förbättringar när det gäller efterlevnaden av den rättsliga ramen. I synnerhet måste förberedelserna för ett väldefinierat kontrollsystem intensifieras för att säkerställa att hela skörden av genetiskt modifierade sojabönor från 2006 redovisas, skickas till bearbetningsföretag samt märks och spåras i enlighet med gemenskapskraven. Rumänien kan ännu inte ge garantier för att genetiskt modifierat utsäde som lagras på jordbruksföretag är under fullständig kontroll och inte kommer att användas för odling efter anslutningen. Laboratorier för kontroll av livsmedel, foder och utsädeskvalitet är ännu inte helt operativa. De rumänska myndigheterna måste säkerställa ett konkret och effektivt genomförande av den handlingsplan för genetiskt modifierade organismer som utarbetades i juni 2006.

Kapitel 3 – Frihet att tillhandahålla tjänster

Rumänien har gjort ansträngningar inom **banksektorn** för att införliva de nya bestämmelserna om kapitalkrav för kreditinstitut och värdepappersföretag i sin lagstiftning. De utdrag ur utkastet till lagstiftning som de rumänska myndigheterna lämnat in gör det emellertid fortfarande inte möjligt för kommissionen att fastställa huruvida Rumänien införlivar de nya kapitalkraven för kreditinstitut och värdepappersföretag på ett korrekt och fullständigt sätt.

Inom **försäkringssektorn** har det konstaterats ökade ansträngningar när det gäller motorfordonsförsäkringar både när det gäller att minska antalet oförsäkrade fordon och att stärka den administrativa kapaciteten.

De institutioner som krävs enligt direktiven om motorfordonsförsäkringar är nu operativa. Fonden för trafikoffer ansvarar för informationscentrumet, garantifonden och skadeersättningsorganet. En återförsäkringsordning för fonden för trafikoffer håller på att ingås. Dessutom är byrån för utfärdande av gröna försäkringskort nu ekonomiskt oberoende. Den största utmaningen för Rumänien är fortfarande undertecknandet av det multilaterala avtalet under Council of Bureaux liksom överenskommelsen mellan skadeersättningsorgan och garantifonder före anslutningen så att rumänska fordon kan tillåtas köra fritt inom hela EU utan kontroller vid gränserna av att det finns ansvarsförsäkring samt att se till att det fjärde motorfordonsförsäkringsdirektivet tillämpas till fullo. Det finns följaktligen risk för att det efter anslutningen kommer att krävas kontroller vid gränsen av att rumänska fordon har ansvarsförsäkring, och att skadeersättningsorganets ersättning till trafikoffer inte, eller endast delvis, kommer att ske enligt artikel 6 i det direktivet.

Kapitel 4 – Fri rörlighet för kapital

Vissa framsteg har gjorts när det gäller bekämpning av **penningtvätt**. Det nationella kontoret för att förhindra och bekämpa penningtvätt har utfärdat förordningar för att avhjälpa brister i samband med förebyggande och bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism, normer för kundkännedom samt intern kontroll av de rapporteringsskyldiga enheter utanför den finansiella sektorn som inte omfattas av tillsyn från de befintliga tillsynsmyndigheternas sida.

Det krävs emellertid fortfarande ökade insatser för att uppnå en mer tillfredsställande nivå när det gäller efterlevnaden och genomförandet av den rättsliga ramen, särskilt när det gäller att öka medvetenheten hos de rapporteringsskyldiga enheterna utanför den finansiella sektorn och tillsynen av dessa enheter. Det finns behov av ytterligare personal vid det nationella kontoret för förebyggande och kontroll av penningtvätt, särskilt finansanalytiker, för att öka kontorets operativa kapacitet. Det krävs insatser från alla brottsbekämpande myndigheter, finansunderrättelseenheten samt domstolsväsendet för att se till att lagstiftningen om bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism följs i högre utsträckning.

Kapitel 5 – Bolagsrätt

Fastän Rumänien generellt sett har gjort framsteg när det gäller **immateriella och industriella rättigheter** krävs det fortfarande ytterligare ansträngningar när det gäller upphovsrätt. Genomförandeåtgärder för biotekniska uppfinningar har anmälts. Förberedelser pågår för att inrätta den infrastruktur som krävs för handläggningen av ansökningar om tilläggsskydd. Dessutom har de rumänska myndigheterna gjort

förtydliganden när det gäller upphovsrättsorganisationer. När det gäller efterlevnaden av bestämmelserna har de rumänska myndigheterna ökat ansträngningarna för att minska brottsligheten när det gäller immateriella rättigheter och förbättra samarbetet mellan institutioner och med den privata sektorn. Lagen om upphovsrätt överensstämmer emellertid ännu inte fullt ut med gemenskapens regelverk då vissa tv-program inte är skyldiga att betala royaltier och det förekommer en allmän begränsning för betalningen av närstående rättigheter.

Kapitel 7 – Jordbruk

Organet för utbetalning och intervention har tagit över ansvaret för **handelsmekanismerna** och ett interinstitutionellt samarbetsprotokoll mellan detta organ och den nationella tullmyndigheten för hanteringen av import- och exportintyg har undertecknats. Samarbetet med den nationella myndigheten för veterinär hälsa och livsmedelssäkerhet har förbättrats. Anvisningar för olika förfaranden har utarbetats. Den nödvändiga lagstiftningen för handelsmekanismer är emellertid ännu inte tillgänglig. Det finns risk för att den berörda personalen ännu inte kommer att vara fullt operativ på detta område vid anslutningen.

Ingen utveckling kan konstateras när det gäller området **kvalitetspolitik** där tillsynen måste förstärkas. Fastän kontrollsystemet för **djurfoder** är på plats är det ännu inte genomfört i tillräcklig utsträckning. När det gäller **veterinära aspekter av folkhälsan** bör särskild uppmärksamhet ägnas åt att fullborda systemet för att kunna behandla obehandlad mjölk som inte uppfyller kraven vid anslutningen. När det gäller **handeln med levande djur och animaliska produkter** samt **bekämpning av djursjukdomar** har Rumänien lämnat in en övergripande plan för övervakning, kontroll och utrotning av klassisk svinpest. De veterinära myndigheternas generella övervaknings- och kontrollkapacitet bör emellertid stärkas betydligt.

Kapitel 10 – Beskattning

Vissa framsteg har gjorts när det gäller **den administrativa kapaciteten**. Ett antal åtgärder (lagstiftningsmässiga och operativa) håller på att utarbetas för att förbättra skatteuppbörden. Fastän skatteuppbörden fortfarande ligger på en låg nivå har läget förbättrats i högre grad än vad som kan förklaras av konjunkturförhållandena.

Viss oro kvarstår emellertid.

Den nationella skatteförvaltningsmyndighetens operativa kapacitet behöver fortfarande förbättras betydligt även om den långsamt ökar. Dess uppbörds- och kontrollkapacitet är fortsatt svag och även om skatteuppbörden i procent av BNP har ökat något är de konkreta resultaten av de nyligen vidtagna åtgärderna varierande. Till exempel kan en stor del av ökningen när det gäller uppbörden av mervärdesskatt tillskrivas att uppbörden vid import ökat.

Rumänien måste fortsätta och ytterligare öka sina ansträngningar för att säkerställa en tillfredsställande nivå när det gäller skattedisciplin och skatteuppbörd i syfte att förbättra skatteförvaltningens administrativa kapacitet, om förberedelserna på det här området skall kunna slutföras.

Kapitel 13 – Socialpolitik och sysselsättning

Det har gjorts vissa framsteg när det gäller lagstiftningen, särskilt på området **hälsa och säkerhet i arbetet**. Anpassningen av lagstiftningen på områdena **arbetsrätt** och **lika behandling av kvinnor och män** måste emellertid snabbt slutföras. Det måste ägnas särskild uppmärksamhet åt att slutföra införlivandet av lagstiftning på området **folkhälsa**, däribland om smittsamma sjukdomar, tobaksreklam och blod och vävnader. Ansträngningarna måste fortsätta för att uppnå fullständigt genomförande och fullständig efterlevnad av lagstiftningen och ytterligare stärka den administrativa kapaciteten på de här områdena.

Fastän det ekonomiska och sociala rådet har blivit mer representativt genom att medlemmarna nu är fler måste ansträngningarna fortsätta i syfte att förbättra **den sociala dialogen** i allmänhet, i synnerhet med sikte på att främja den nu svaga tvåpartsdialogen, klargöra kriterierna för representativitet och lösa de oupplärade problem som rör arbetsmarknadsorganisationernas splittring och otillräckliga kapacitet. Ansträngningarna måste också fortsätta för att förbättra befolkningens hälsotillstånd och tillgången till hälso- och sjukvård, särskilt på regional nivå och för fattigare socioekonomiska grupper och minoriteter i samhället.

Fastän det har gjorts betydande framsteg i förberedelserna för **Europeiska socialfonden** måste framstegstakten öka, främst genom att öka den administrativa kapaciteten och påskynda uppbyggandet av en projektbank.

När det gäller **social integrering** måste ansträngningarna fortsätta för att förbättra sårbara grupper, bland annat romernas, situation och underlätta deras fullständiga integrering i samhället.

Kapitel 15 – Industripolitik

Få framsteg har gjorts när det gäller **privatisering och omstrukturering**. Rumäniens förberedelser på det här området bör fortsätta under de månader som återstår fram till anslutningen. (*Se även avsnittet om ekonomiska kriterier*)

Kapitel 20 – Kultur och politik på det audiovisuella området

När det gäller **politiken på det audiovisuella området** har de nyligen antagna ändringarna av lagen om film misslyckats med att säkerställa en praktisk tillämpning av principen om icke-diskriminering på grund av nationalitet. Rumänien måste snabbt vidta åtgärder för att se till att principen om icke-diskriminering på grund av nationalitet verkligen införlivas i lagen om film före anslutningen och därmed fullständigt införliva gemenskapens regelverk i lagstiftningen på detta område. Rumäniens förberedelser på det här området bör fortsätta under de månader som återstår fram till anslutningen.

Kapitel 21 – Regionalpolitik

Förfaranden för betalning och attestering inom ramen för **finansiell förvaltning och kontroll** håller på att fastställas.

Viss oro kvarstår emellertid.

Förfarandena har ännu inte testats vilket skall samordnas av den attesterande myndigheten. Mekanismerna för samfinansiering måste rationaliseras inom de operativa programmen så att bördan för de slutgiltiga stödmottagarna klarläggs. Rumänien har

ännu inte tagit i bruk det fastställda systemet för förhandskontroll inom statlig upphandling. Behoven av specialiserad utbildning (finansiell förvaltning, offentlig upphandling, projektbedömning etc.) måste åtgärdas.

Kapitel 22 – Miljö

När det gäller **naturskydd** har takten i förberedelserna för Natura 2000-nätet ökat. Viss oro kvarstår emellertid. Den snäva tidsplanen för de avslutande stegen för sammanställningen av den nationella förteckningen över Natura 2000-områden, som bland annat omfattar offentligt samråd, innebär en stor utmaning. Tillräcklig administrativ kapacitet för att hantera denna process måste inrättas utan dröjsmål.

Kapitel 24 – Rättsliga och inrikes frågor

När det gäller **Schengenregelverket och förvaltningen av EU:s framtida yttre gränser** har vissa framsteg gjorts. Handlingsplanen för Schengen uppdaterades i maj 2006 och genomförandet fortsätter enligt planerna. I juni hade Rumäniens gränspolis nått full personalstyrka för EU:s framtida yttre gränser. I juni godkände regeringen också en plan för att genomföra Rumäniens nationella informationssystem för Schengen. Anbudsförfaranden har inletts för radarövervakningssystemet vid Svarta havet liksom för delar av det mobila kommunikationssystem som skall användas i det integrerade systemet för gränsförvaltning. I augusti undertecknade Rumänien ett avtal om en gränsordning med Bulgarien som omfattar samarbete och ömsesidigt bistånd i frågor som rör gränskontroll.

Det återstår dock vissa frågor att ta itu med.

Hotet vid den rumänska gränsen när det gäller människohandel, olaglig migration och smuggling är fortfarande stort. Det kommer att krävas fortlöpande insatser för att det integrerade gränsförvaltningssystemet skall vara fullt operativt senast 2009. All nyanställd gränsbevakningspersonal utbildas för att säkerställa en hög kontrollnivå vid gränsen och det finns fortfarande behov av viss extrapersonal inom gränspolisen.

När det gäller **bekämpning av penningtvätt** återstår det vissa frågor att ta itu med (se kapitel 4).

När det gäller **bekämpning av bedrägeri och korruption** har det väckts ytterligare sju åtal för korruption på hög nivå (se avsnittet om politiska kriterier).

Viss oro kvarstår emellertid.

Det råder brist på tydlig information vid gränserna på vissa viktiga språk (framför allt turkiska) och de böter som åläggs lastbilsförarna har inte alltid en tydlig rättslig grund, så de belopp som faktiskt krävs kan i praktiken variera avsevärt. Det krävs rättegångar, fällande domar och avskräckande straff för dem som fälls för brott för att säkerställa att bekämpningen av korruption är oåterkallelig.

Kapitel 28 – Finansiell kontroll

Viss oro kvarstår inom följande områden i detta kapitel.

Det krävs fortfarande ytterligare ansträngningar för att säkerställa genomförandet av Rumäniens strategi för **den finansiella kontrollen inom den offentliga sektorn**. Inom området **extern revision** har det ännu inte antagits någon ny grundläggande lag om revisionsmyndigheten som är i enlighet med ändringarna av Rumäniens konstitution 2003 (och som innehåller en hänvisning till revisionsmyndighetens ekonomiska oberoende). Revisionsmyndigheten, i sin egenskap av den högsta institutionen för revision, måste stärkas ytterligare så att det säkerställs att institutionens struktur, ledarskap och verksamhet inte står under politiskt inflytande. Den aktuella situationen ger inga garantier för att revisionsmyndigheten kan utöva sina revisionsuppgifter fullständigt oberoende, neutralt och enligt högsta yrkesmässiga normer.

3. ÖVERSÄTTNING AV GEMENSKAPENS REGELVERK TILL RUMÄNSKA

Det återstår fortfarande ungefär 8 % av gemenskapens regelverk (omkring 7 000 sidor) att översätta för Rumänien och ungefär 12 % (omkring 11 500 sidor) att granska. Tillsammans med situationen i övriga stadier av produktionen (korrekturläsning, korrigeringar, slutgranskning av institutionernas juristlingvister) innebär detta att ungefär 47 % av det totala antalet sidor (dvs. omkring 44 000 sidor) ännu inte har förberetts för den specialutgåva av Europeiska unionens officiella tidning som kommer att offentliggöras dagen för utvidgningen.

Det är av största vikt att gemenskapens regelverk är fullständigt översatt och granskat före anslutningen så att den rättsliga säkerheten i sekundärlagstiftningen säkerställs. Rumänien uppmanas att intensifiera ansträngningarna för att uppnå detta mål.